

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 6. — ŠTEV. 6.

NEW YORK, MONDAY, JANUARY 9, 1922. — PONDELJEK, 9. JANUARJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

UPORABA PLINA NI VEČ DOVOLJENA

PETORICA VELESIL SE JE IZREKLA PROTI UPORABI PLINA TER TEKOČEGA OGNJA V VOJNI. — OGORČENJE ZDRUŽENIH DRŽAV NAD UPORABO PLINA JE UPLIVALO NA ZGODOVINO SVETA, — JE REKEL BALFOUR.

Washington, D. C., 7. januarja. Petorica velikih mornariških sil je danes soglasno sprejela Rootovo resolucijo, s katero se prepoveduje uporaba strupenih plinov ter sličnih tekočin, materiala ali strojev v vojni. Sprejem je bil uveljavljen petom komiteja za omejitev mornariškega oboroževanja.

Soglasno z resolucijo so se vesile zavezale držati se tega dogovora ter pozvati tudi ostale sile sveta, naj se pridružijo temu sklepu.

Komitej je tudi pričel razpravljati o zrakoplovih kot o tretjem načinu vojevanja, a se je odgodil koncem tedna še predno je prišel do kakega zaključka v tem oziru.

Resolucija proti strupenim plinom, kot je bila sprejeta v komiteju, ima naslednje besedilo:

— Uporaba dušljivih, strupenih ali drugih plinov in tekočin, materiala in priprav v vojni, katero je po pravici obstojalo javno mnenje celega civiliziranega sveta, je prepovedana vsled soglasnega sklepa večine civiliziranih sil.

V namenu, da se splošno sprejme to prepoved, kot del mednarodnega prava, ki bo vezelo vest in navade narodov, izjavljajo signaturne sile, da privoljujejo v tako prepoved, da se smatrajo same obvezanim in pozivljajo tudi ostale narode, naj se pridružijo temu sklepu.

Senator Schanzer, zastopnik Italije, se je takoj izrekel za to resolucijo, in zastopnik Francije, Sarraut, je rekel v imenu Francije:

— Jaz se v polni meri in odkrito zavzemam za resolucijo Mr. Roota.

Dostavil je, da je Francija iz prvega početka obsedala to barbarsko in grdo navado, katero je uvedla Nemčija v zadnji vojni. Rekel je nadalje, da je treba na slovensen način strogo obsoditi one, ki so pričeli z iniciativo v tej stvari.

V imenu Anglije je rekel Balfour, da je sedanja resolucija le zopetno potrdilo sprejetih princi-

pijev glede mednarodnega prava, ki so bili vključeni v versaillesko mirovno pogodbo, katere Združene države sicer niso odobrile, ki pa so sprejele tozadevne principe v drugi pogodbi, ki je bila sklenjena.

Balfour je dal izraza svojemu nezadovoljstvu, ker ni vključena nobena kazen za onega, ki bi kršil to pogodbo ter izjavil, da je treba tudi v tem oziru nekaj ukreniti.

ODMEV IZ SREDNJEGA VEKA

Winnona, Minn., 7. januarja. — Policia v tukajšnjem kraju je sklenila odkopati dva grobova in sicer v preiskavi glede nekega poročila, da je bilo truplo Miss Frances Bloch, ki je umrla pred petimi leti, vzeto iz zemlje in obglavljeno v praznoverni domnevi, da bo tako dejanje napravilo konec celi seriji smrtnih slučajev v družini.

Policia in pokopališke oblasti so prišle do tega sklepa na temelju izjave grobarja, da sta bila dva grobova, eden gospodične Bloch, poškodovana tekoma zadnjih desetih dni.

Praznovernje, ki je razširjeno v gotovih delih Evrope in o kateri pravi policija, da je v stiku s tem dogodkom, se glasi, da je v družinah, v katerih je opaziti več zaporednih smrtnih slučajev, duh prvega zamrlega odgovoren za smrt ostalih.

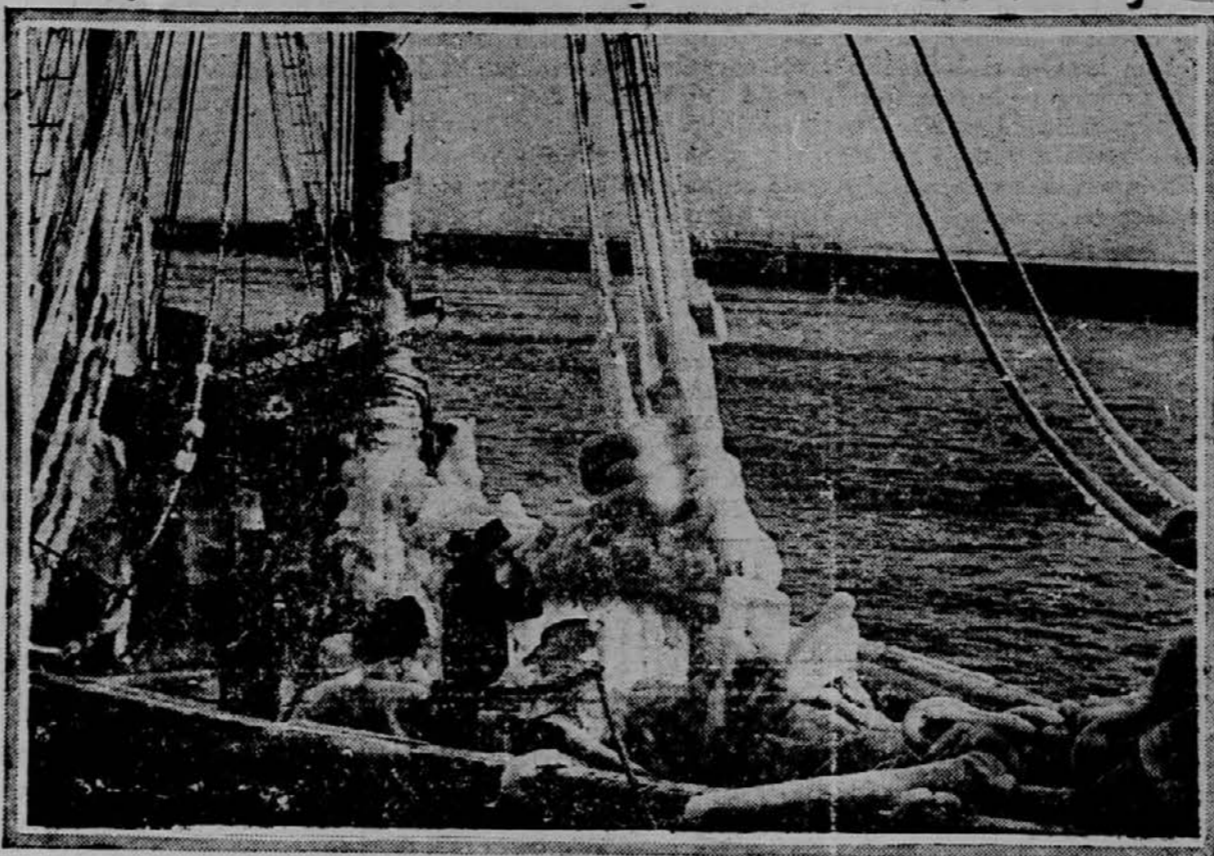
Če se odreže dotičnemu mrliču glavo ter jo položi na drugi del krste, potem izgubi, soglasno s praznovernjem, zli duh vso svojo moč.

Izza smrti Miss Bloch je umrlo pet njenih bratov in sicer zadnji 31. dec. 1921.

Stariši deklice trdijo, da ne vedo ničesar o poročnem skrunjenju groba njih hčerke.

KOLERA V MANILI

Manila, Filipini, 8. januarja. — Vsem mornarjem na ameriških bojnih ladjah v Manili zalivu se je ustavilo dopuste na kopno in sicer radi kolere, ki je izbruhnila v mestu.

ZNANKI HUDE ZIME.

Slika nam kaže ribiško ladjo "Do wn", ki pluje ob novofundlandski obali. Na sebi nosi par tisoč funtov ledu. Vse vrvi so pokrite z ledom.

TURISTI BODO MORALI PRINesti S SEBOJ SVOJA ŽIVILA.

Monakovo, Bavarsko, 8. jan. — Da se prepreči nadaljno in postrežno racioniranje živil, je bavarska vlada izdelala načrt, soglasno s katerim bodo morali Amerikanci, ki hočejo prisostvovati pasijonskim igram v Oberammergau, oddati mesto posebnega davka tako zvan "food-draft", ki bo veljaven v enem izmed ameriških skladišč v Hamburgu. Amerikanci bodo seveda nato na Bavarskem lahko jedli in pili, kar bodo hoteli, a bavarska vlada bo dobila nadomestilo za to v nakaznicah za živila iz ameriških skladišč.

Če se odreže dotičnemu mrliču glavo ter jo položi na drugi del krste, potem izgubi, soglasno s praznovernjem, zli duh vso svojo moč.

Izza smrti Miss Bloch je umrlo pet njenih bratov in sicer zadnji 31. dec. 1921.

Stariši deklice trdijo, da ne vedo ničesar o poročnem skrunjenju groba njih hčerke.

Izza smrti Miss Bloch je umrlo pet njenih bratov in sicer zadnji 31. dec. 1921.

Stariši deklice trdijo, da ne vedo ničesar o poročnem skrunjenju groba njih hčerke.

KOLERA V MANILI

Manila, Filipini, 8. januarja. — Vsem mornarjem na ameriških bojnih ladjah v Manili zalivu se je ustavilo dopuste na kopno in sicer radi kolere, ki je izbruhnila v mestu.

NEMČIJA NAJ POŠLJE ODPOSLANCE

Zadeva reparacije je napolnila zavezniški svet, da je pozval nemško vlado, naj pošlje odposlanca.

Cannes, Francija, 7. januarja. Najvišji zavezniški svet se je danes brzojavno obrnil na Berlin ter naprosil nemško vlado, naj pošlje zastopnike, ki se bodo posvetovali z najvišjim svetom glede vprašanja vojne odškodnine.

Tozadevni predlog je stavil angleški ministrski predsednik Lloyd George in najvišjemu svetu ga je predložil v obliki predloga belgijski ministrski predsednik Theuns. Resolucija je izjavljala, da bi ne bilo zaželjivo razpravljati še naprej o vojni odškodnini v odsotnosti zastopnikov nemške vlade.

Berlinsko vlado se je naprosilo, naj imenuje svoje zastopnike ter jih pošlje v Pariz, kjer bo najvišji svet lahko v neprestanem stiku z njimi, kakor hitro se bo prihodnji teden zopet sestal.

Dočim so se finančni izvedenci zavezniških sil dogovorili glede glavnih točk reparacijskega problema, je postalo koncem zasedanja vendar jasno, da si angleško in francosko naziranje nasprotujeta glede metode zavezniške kontrole nad notranjimi zadevami Nemčije, da se prepreči to, kar označujejo izvedenci, notranjo ekstravaganco.

Francози se seveda zavzemajo za stroge odredbe, a Angleži stoji na stališču, da je treba najti rešitev na diplomatičen način, kajti boje se, da bodo imele stroge odredbe za posledico notranje nemire v Nemčiji.

Očividno je angleško naziranje prevladalo ter je postalo jasno, da bo šel zavezniški svet celo tako daleč, da bo naprosil Nemčijo, naj določi, kakšnim metodom se boče Nemčija podvreci.

Znano je tukaj, da se je Rathenau, prejšnji nemški rekonstrukcijski minister, ki se je mudil dalj časa v Parizu, vrnil domov, a dr. Fischer, njegov tovariš, je ostal v francoskem glavnem mestu ter bo mogoče eden izmed nemških zastopnikov, ki se bodo posvetovali z najvišjim svetom.

Lloyd George je tekom stavljenja tozadevnega predloga opozoril na dejstvo, da je imela Nemčija svoje zastopnike tudi na konferenci v Spa.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

POFOCATEPETL PRETI ZOPET Z IZBRUHOVOM.

Mexico Ciudad, Mehika, 7. jan. Ognjenik Popocatepetl, ki leži južnoistočno od tukaj, je pričel 5. t. m. zopet kazati resna znamenja delavnosti. V notranjosti kratra je bilo čuti eksplozijo, ko je detonacija je bila slišna na veliko razdaljo in velik oblak dima se je dvignil iz kratra do precejšnje višine.

Prebivalci vasi v bližini ognjenika so postali panični ter pričeli bežati proti večjim krajem, ki so bolj oddaljeni od ognjenika. Dosedaj ni bilo zaznamovati še nobenega potresnega sunka.

NESREČE TEKOM LOVSKE SEZIJE.

Harrisburg, Pa., 7. januarja. — Tekom lovske sezije v preteklem letu je bilo zaznamovati v Pennsylvaniji le 29 smrtnih nezgod proti 43 leta 1920, soglasno s statistiko, katero je objavil danes državni lovski komisar. Nezgode, ki niso bile usodepolne, pa so bile bolj številne kot v prejšnjih letih.

Tekom preteklega leta je bilo izdanih skoro pol milijona lovskih licenc ali dovoljenj. Lov na srne je bil baje boljši kot ponavadi, kajti skoro 5000 srn in srnjakov se je ubilo.

OKUMA JE BAJE ŽIV.

Honolulu, Havajske otočje, 7. januarja. — Poročilo, da je mark Okuma še vedno živ in da je bila novica o njegovi smrti, ki je prišla včeraj iz Tokija, napačna, je vsebovano v neki brzojavki iz Tokija, ki je prišla na tokajšnji japonski list Nipo Dzidži.

Marki je bil včeraj oficijelno proglašen mrtvim, a je danes zopet oživel. Nesvest, v kojoj je padel, se je smatralo za smrt. (Ga bo pač treba ubiti.)

VELIKA NESREČA V ATENAH

Atene, Grška, 5. jan. — Petdeset trupelj se je spravilo s krova grškega torpednega rušilca Leon, zasidranega v pristanišču Pirej, ki je bil uničen včeraj vsled eksplozije nekega torpeda, ki je poskodovala v bližini nahajajoče se bojne ladje ter porušila tudi več hiš na bregu. Več ljudi je našlo smrt pod razvalinami teh hiš.

POZOR NAROČNIKI!

Knjiga "Vdova Lerui", katero dobi vsak, ki obnovi celoletno naročnino na "Glas Naroda" v dar, je v tisku. Razpošljati jo bomo začeli pričetkom meseca januarja. Upravištvu.

IRCI ODOBRILO MIROVNO POGODBO

IRCI SO S 64 GLASOVI PROTI 57 ODOBRILO POGODBO, KI JE BILA SKLENJENA Z ANGLIJO. — DE VALERA JE RESIGNIRAL TER NAMERAVA VO DITI BOJ ZA REPUBLIKO. — CELA IRSKA PROSLAVLJA GLASOVANJE REPUBLIKANSKEGA PARLAMENTA.

Dublin, Irška, 7. januarja. — Irski republikanski parlament je danes zvečer odobril pogodbo, ki je bila sklenjena z Anglijo in s katero se ustanavlja prosto irsko državo in sicer s 64 glasovi proti 57. Cela Irška je vsled tega pričela proslavljati formalni konec sedem sto let trajajočega boja.

Eamon de Valera, predsednik irske republike, je takoj resigniral ter se odpovedal svojemu uradu. Bil je skoro popolnoma uničen vsled razburjenja ter neprestanega dela tekoma zadnjih dni. Domneva se, da bo nadaljeval s svojim bojem za irsko republiko.

Glasovanje se je završilo pozno zvečer, po debati, ki je trajala celi dan.

Zaključna govora sta imela Charles Burgess, kot zastopnik nasprotnikov pogodbe ter Arthur Griffith kot zastopnik pristašev pogodbe. S tem se je zaključilo devet dni ostre debate, tekoma katerih je govorilo pet in devetdeset ljudi. Uspeh ali neuspeh pogodbe je visel na nitki prav do zadnjega trenutka.

Z ozirom na irski položaj je treba rešiti še marsikatero stvar, — med katere spada ustanovljenje provizorične vlade, sestavljenje ustave za irsko prosto državo, Ulster, stališče de Valera in njegovih pristašev, med katerimi je glavni Charles Burgess, obrambni minister, — a splošno razpoloženje danes zvečer je bilo ono neizmernega olajšanja, celo med nasprotniki pogodbe, kajti prišel je vendar konec dolge in strašne napetosti.

Prizori divjega razburjenja so sledili objavi izida glasovanja in velikanska ljudska množica se je zbrala izven posvetovalne dvorane. Kakorhitro je bila objavljena vest o končnem glasovanju, je pričela ta množica kričati na tak način, da se je zdelo človeku kot da se čuje odmev tega kričanja po celem otoku. Na skoro čudovit način se je razširila novica skoro v trenutku po celi deželi in ljudje se pričeli s proslavo, ki bo trajala več dni.

Množice so danes zvečer oblegale glavni stan Griffitha in Collinsa, obe veliki postavi v tem zgodovinskem boju in oba se je preplavilo s čestitkami, ki so pripajale iz vseh krogov. De Valera in njegovi sledilci so trenutek izginili s pozorišča, a bo treba v bodočnosti računati z njimi. Ceste Dublina so prenapolnjene kot niso bile že leta in leta in vse nazdravlja "Mickey" Collinsu.

Zaključne ure tega najbolj dramatičnega zasedanja v burni zgodovini irskega republikanskega parlamenta, so bile polne ginljivih in razburjivih dogodkov.

De Valera, najbolj ostr kritik pogodbe, je omahnil v svoj stol skozi ihteč, ko je zaključil svoj zadnji poziv, naj se zavrže pogodbo. Ko je ponudil svojo resignacijo, se ga je pozdravilo s klicem: Prihranite jo na poznejši čas. — Na to pa se je dvignil de Valera ter izjavil:

— Irsko republiko je ustanovil irski narod in ostala bo, dokler je narod zopet ne odpravi.

Michael Collins, veliki, košati finančni minister ter vrhovni poveljni Sinnfeinske armade, je bil v trenutku na nogah ter rotil zbrane, naj ohranijo narodno edinstvo ter nudijo narodu priliko, da prevzame težko breme odgovornosti, katero je prevzel s to pogodbo.

Collins je nato zopet govoril

ter dal izraza svojemu skrajnemu obžalovanju, da so nekateri najboljši možje v irskem gibanju v opoziciji ter dal izraza upanju, da bodo končno vendar sodelovali.

De Valera je odgovoril, da mu je žal, da sta tako daleč narazen, po štirih letih uspešnega sodelovanja. Govoril je le par trenutkov, ko mu je zmanjkalo glasu ter je omahnil nazaj v svoj stol. Porazeni predsednik pa je imel vendar zadnjo besedo. Jutri se bodo sestali njegovi pristaži z njim na privatni konferenci, ki bo mogoče vitalnega pomena za rekonstrukcijo Irske in v pondeljek se bo parlament zopet sestal.

Collins je bil tako razburjen kot kak šolski poba tekoma dramatičnega registriranja glasov, kajti vsak posamezni član je vstal da ugotovi svoje stališče in svojo odločitev. Collins je bil smehljajoč, ki je vstal, da pozove navzoče na narodno edinstvo in nobenega dvoma ne more biti glede njegove odkritosrčnosti, ko je rekel:

— Jaz ne smatram tega za triumf nad nasprotno stranko.

Arthur Griffith, ki je predstavljal resnične močnike za tem bojem, ni mogel skriti svojega veselja, čeprav je mogoče najmanj demonstrativni med vsemi Irči.

MIČNA ZGODBICA IZ PARIZA.

Pariz, Francija, 7. januarja. — Pariška policija ne ve, ali naj bi se smejala ali pa jezila nad šalo, katero je na njene stroške vprizoril sin grofa de Thoisy.

Neki telefonski poziv je prišel na Champ Elisees policijsko postajo, v katerem se je glasilo, da so vlomilec udri v stanovanje grofa na aristokratski Rue de Astorg Polieisti so bili takoj poslani v dotično hišo. Tam so izvedeli srce pretresujočo povest iz ust osemnajstletnega Jean de Thoisy, kako je čel čudne glasove v študijski sobi svojega očeta, kako je prijel za bodalec ter se položoma splazil v sobo. Tam je našel dva maskirana bandita, s katerima se je baje spoprijel v boju, vrednem najhujšega v Treh mušketerjih.

Dobil je zarezo na roki, a se je maščeval s tem, da je potisnil svoje bodalec prav do ročaja v hrbet enega izmed banditov. V akcijo so nato stopili revolverji in zopet je bil mladi grof močnejši, nakar so vlomilec, siti boja, pobegnili skozi okno. To storijo je navidez potrjevala kri, koje znake je bilo najti na preprogah in pohištvo. Krvava sled je tudi vodila do okna, a tam izginila. Po temeljitih preiskavi je policija doglala, da so živeli roparji le v domišljiji mladiča, ki je priznal, da je imel najbrž halucinacije, ki so bile posledica preveč pogostega obiskovanja muvija.

Kdor namerava v kratkem vrtniti se v domovino, ter ob tej priliki videti lepe kraje ob Atlantskem in Sredozemskem morju, mu priporočamo, da potuje z brzo-parnikom Cunard progre

"CARMANIA"

ki odpluje kot izletni parnik 11. februarja na Reko. Med vožnjo se bo vstavil v najlepših mestih.

Vsi potniki tretjega razreda bodo nastanjeni v kabinah. Cena do Reke \$105.00 ter \$50.00 vojnega davka.

Frank Sakser State Bank,

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošljala za zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštini čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$ 1.30	1,000 kron	\$ 4.20
400 kron	\$ 1.75	5,000 kron	\$20.50
500 kron	\$ 2.15	10,000 kron	\$40.00

Glasom naredbe ministrstva za pošte in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče čez nakazovati zneske potom pošte edino v dinarjih; za vsake štiri krome bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane torej neizpremenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošljala na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.80	500 lir	\$23.00
100 lir	\$ 5.10	1000 lir	\$46.00
300 lir	\$14.70		

Nemška Avstrija:

Razpošljala na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji samo ameriške dolarje. Zaviske posamezno nakazilo do \$50. računamo po \$1. za večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natučene cene vnaprej. Mi računamo po ceni letnega dne kot nam posrežni denar desne v roki.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najmočnejše in varnostne pogodbe, ki bodo velike koristi za vas, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and published by
MAYNARD PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President   LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenih nedelj in praznikov.

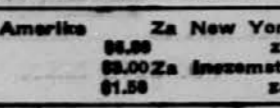
Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.50
in Canada	za pol leta	\$3.75
Za pol leta	\$2.00 Za izposojstvo za celo leto	\$7.50
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Vozel of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$2.00

Advertisements on Agreement.

Deposited here postage in advance as per prohibition. Denar naj se blagoviti poštami po Money Order. Pri sprejemanju kraje naročnikov prosimo, da se nam tudi prišljeto kvačkasto naznanilo, da hitreje nejdemo nastopnika.

GLAS NARODA
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

MIROVNE MISLI

Petero velesil — Anglija, Amerika, Japonska, Francija in Italija — se je soglasno zavezilo za Rootov predlog, ki določa, da vbočice ne smejo submarini potapljati trgovskih ladij.

To je vse lepo in pošteno. Samo vrag je definirati, katero stvar je smatrati v vojni za trgovsko ladjo.

Ali je potniški parnik, ki je ves nabasan z municijo, trgovska ladja?

Ali je trgovska ladja, ki ima na sebi par topov, trgovska ladja ali je pomožna križarka?

Z ozirom na vse to ni "soglasni sklep" prav nič drugega, kot lepa gesta, lepa fraza.

Če bi slučajno izbruhnila vojna med temi peterimi velesilami, bi kljub washingtonskemu dogovoru igral submarinir važno ulogo pri napadanju trgovskih ladij.

Zgodovina nam je večkrat pokazala, zadnja vojna pa jasno potrdila, da se v vojni ne izpolnjujejo določbe mednarodnega prava.

Japonska in Italija sta se že začeli pripraviti kaj pravzaprav pomeni izraz "trgovska ladja". In svojim sokonkurentom sta rekli: — O vsakem slučaju je treba posebej odločevati. Po mednarodnem pravu ima namreč vsaka trgovska ladja gotove pravice in dolžnosti.

To pomenja, da bo soglasno s "soglasnim sklepom" vsaka sila postopala tako kot bo nji prav in kot bo ugažalo njenim interesom.

Z drugimi besedami rečeno: — v prihodnji vojni bo mednarodno pravo ravno tako spoštovano, kot je bilo v minulih vojni.

Francija in Anglija sta brez ugovora sprejeli Rootov predlog. Ta predlog ju le moralno veže.

Kakšna revica je pa v vojni morala, je vsakomur predobro znano.

Angleži zatrjujejo, da ima po mednarodnem pravu trgovska ladja pravico imeti na sebi orožje. To orožje naj ji služi v obrambne svrhe.

Anglija ima jako veliko trgovskih ladij. In še veliko novih bo gradila.

Vsaka bo pa tako zgrajena, da bo v slučaju vojne lahko opremljena s šestpalčnimi topovi. Topovi ji bodo služili v obrambne svrhe.

Med celo množico fraz, ki je je rodila konferenca v Washingtonu, je fraza o trgovskih ladjah menda najbolj značilna.

Radi strahu pred Jugoslavijo.

Današnji Machiavellijevi epigoni v Italiji so naperili ost svoje protislovanke politike očitno proti Jugoslaviji. Italijanska diplomacija ne skriva v tem oziru nobene tajnosti. Zato ni težko kontrolirati manevrov italijanske politike proti naši državi.

Najlepša in najrojevša konstatacija tega dejstva je zahteva italijanske delegata v Washingtonu, da mora jugoslovanska vlada podati razorožitveni konferenci pomirjevalno izjavo z ozirom na italijanski strah pred Jugoslavijo. Ta zahteva pravzaprav ni nobeno iznenadenje za nas, ki poznamo od blizu italijanske intrige, pač pa je lahko iznenadenje za druge, ki ne poznajo Italijanov in še manj seveda nas. Inozem. javnost, ki je pod vplivom javnega tiska, na podlagi te izjave lahko sklepa, da smo ravno mi oni, ki ogrožamo mir ne le v srednji, ampak v vsej Evropi. Kaj madžarska reakcija, kaj združenje Avstrije z Nemčijo, kaj navsezadnje Karel! Jugoslavlani so element, ki ne daje miru! Tako lahko misli ne samo nepočena inozemska javnost, ampak tudi svetovna diplomacija, ki pa nima pojma o realnem položaju naših odnošajev z Italijo. Da je žal tako, vedo najbolj naši neodreženi bratje, pa tudi mi sami.

Je pač tako. Italija računa vedno z medvedovo kožo, ki jo končno res dobi. Zdi se, da imajo Italijani tudi v politiki več srečnega pameti. Vsa zgodovina zedinjene Italije priča o tem. Izid svetovne vojne pa je bil za Italijo naravnost presenetljiv, ker ni dobila le medvedove kože, ampak seji je celo posrečilo, da je kljub vsem protestom pravih gospodarjev zasedla precejšen del medvedovega revirja. In pravico lastnine so priznali Italiji tudi njeni prijatelji, kar dokazuje, da niso ravno pošteni lovci.

Zato ne bo nič čudnega, ako italijanski prijatelji ugodijo zahtevi Italije po razorožitvi naše države, da more Italija vsaj začasno v miru uživati sadove svojega medvedjega lova. Nič čudnega, ako se pridruži naši zunanji politiki še en poraz, saj smo jih takorekoč navajeni. Bo vsaj mera polna in nihče ne bo mogel očitati nobenemu, da je zakrivil poraz na Koroskem, v Rapallu, Baranji, Banatu in pred kratkim v Albaniji. Z razorožitvijo bo poražena vsa Jugoslavija. Naši separatisti, avtonomisti ter drugi narodni ter mednarodni — isti pa bodo v družbi Italijanov skakali od veselja, ker se jim bo izpolnila vsaj ena želja, da bi bila Jugoslavija brez orožja.

Toda upajmo, da se to ne zgodi. Dosedaj je bil Hanibala pred vratmi, danes pa je že v hiši! Edino najodločnejši in v vsakem oziru najenergičnejši odpor more izgnati apeninskega Hanibala in mu dati tako breco, da s. bo vsaj nekaj časa spominjal na jugoslovansko

gostoljubnost. To mora biti apel naše celokupne poštene javnosti merodajnim čimteljem, ki bodo sprejeli sklep komisijskega odseka v Washingtonu. Naj izve nepočena inozemska javnost, da nismo tako neumni, za kakršne nas imajo "prefrigani" Italijani.

Očividno se je zbal "zmagoslavna" Italija nepričakovanih uspehov male antante v zadnji protimadžarsko - habsburški aferi. Ultimat male antante, katerega nujnost in upravičenost sta morala priznati tudi Pariz in London, je deloval na italijanske živce tako močno, da je namah spremenil "sacro egoismo nazionale" v smer, ki jo je zavračal sam "veliki" Della Torretta. Italija se je morala pod pritiskom agilnosti in energije male antante čez noč prepričati o madžarsko - habsburški nevarnosti za svoje nove obsejne interese. Ni šlo drugače!

Kakor navadno, se je Italija tudi to pot skesala in obžalovala svoj korak. A kes in obžalovanje nista bila tako velika, kakor strah pred malo antanto, ki je z eksemplarično točnostjo in resnim roudarkom izvedla mobilizacijo proti sovražnikom. Italija, ki je v začetku navidez podpirala težnje male antante, v kolikor jo je smatrala za protiboljševiško organizacijo, je v svoji protislovanški politiki zagledala v mali antanti nevarnost obnovenja vseslovstva. To in vojaška organizacija male antante je ono, česar se boji Italija. Ker pa za sedaj iz važnih gospodarskih in drugih razlogov re more nastopiti proti Češkoslovaški, ki je vstvariteljica in organizatorica male antante, se je zaletela v Jugoslavijo, kot slabše in hoče s tem udarcem zadati smrtno rano "vseslovskemu" relu male antante.

To je namen in cilj italijanske zahteve v Washingtonu. Naša diplomacija trej ni osamljena in bo brezdvomno razkrinkala najnoviješe italijanske machiavelistične spletke proti miru v srednji Evropi, če bo angel varuh dr. Beneš pravočasno razprestril svoje peroti nad našimi diplomati v interesu miru, ki ga želi washingtonska konferenca. — (Notus v "Slovenskem Narodu".)

Iz Slovenije.

Promocija.

Na dunajski visoki šoli za poljedelstvo, gozdarstvo in kulturno tehniko je Franc Urbas promoviral za inženjerja kulturne tehnike.

Na dunajskem vseučilišču je bil promoviran za doktorja prava Josip Novak iz Maribora.

Smrtna kosa.

V Mariboru je umrl najstarejši tankajšnji mešan krojaški mojster Josip Leeb v starosti 92 let.

V Ptujju je umrl oče tamkajšnjega okrajnega glavarja dr. Pirkmajerja nadučitelj Fr. Pirkmajer po dolgi bolezni v starosti 62 let. Pokopali so ga v Framu. Leta 1855 je prišel v Mariboru krojaško obrt, katero je vodil celih 50 let. 22 let je bil član občinskega sveta mariborskega.

V Ljubljani je umrl nadzornik južne železnice v pokoju Franc Jager.

V državni bolnici v Ljubljani je umrl vsled kapi bivši avstro-ogrski general Avgust Kleinschrott, rodom iz Vojuška pri Celju. V vojni je bil štajerski poveljnik v Ljubljani.

V Železnikih je umrla Marija Eger, rojena Globotschnigg, veleposestnica in lastnica tovarn.

Ustanovitev delavske zbornice v Ljubljani.

Minister za socialno politiko je imenoval 50 članov nove delavske zbornice v Ljubljani. Glavna naloga imenovanih članov je, pripraviti volilni red, ki naj omogoči delavstvu, da pošlje v svobodni volitvi izbrane zastopnike v zbornico, katera bo imela nalogo, šteti interese delavnega ljudstva. Ker se politične stranke niso mogle sporazumeti glede oseb in števila kandidatov, je bil minister primoran po predlogu pokrajinske uprave sam izbrati prve člane ljubljanske delavske zbornice. Pri tem je postopal po načelu, da so v zbornici zastopane po možnosti vse strokovne organizacije v razmerju njihove moči in tudi vsi važnejši industrijski kraji zborniškega področja. Socialdemokratom, ki so v Sloveniji najmočnejša delavska stranka, je minister poveril vodstvo delavske zbornice s tem, da je imenoval od 50 članov del. zbornice 26 članov iz predlogov socialdemokratskih organizacij. V del. zbornici bo 40 zastopnikov industrijskih in obrtnih delavcev, 10 zastopnikov pa dobé zasebni uradniki. Od 40 delavskih zastopnikov v del. zbornici pripada Jugoslov. soc. dem. stranki 24, Nar. soc. stranki 7, Slov. ljud. stranki 6, trije pa so politično neopredeljeni. Med 10 zastopniki zasebnega uradništva sta 2 socialdemokrata, ostali so zastopniki železniških, industrijskih, trgovskih, rudarskih, bančnih, novinarskih, odvetniških in notarskih uradnikov ter poduradnikov, prezentiranih od dotičnih strokovnih organizacij. Med zborničarji sta 2 ženski, zastopnici tobakne tovarne. Člani zbornice so sledeči: Pradeško Andrej, mizar, Ljubljana; Bregant Janko, kovinar, Jesenice-Fuzine; Cvikelj Alojzij, rudarski tajnik, Ljubljana; Čelešnik Rado, eko-

nom, Ljubljana; Čeh Karol, pekovski pomočnik, Maribor; Čerzonja Ladislav, višji poslovodja, Ljubljana; Čobal Melhior, načelnik unije rudarjev, Zagorje; Dimic Jernej, žagar, Stari trg pri Rakeku; Dosedla Avgust, porec, delavec, Ljuboje; Družovič Ivan, črkostavec, Ljubljana; Gilvert Dragotin, pisarniški ravnatelj, Maribor; Glavnik Alojzij, vozni zapisovalec južne žel., Ljubljana; Gomilšek Vladimir, žel. pristav, Ljubljana; Gregorka Miroslav, žel. višji revident, Ljubljana; Jakod umazane noge pa še nisem videl. Če mi morete na vsem božjem svetu še eno tako umazano nogo pokazati, vas bom zastoj opeiral.

— No, če je tako. — je odvrnil Žid, — vam bom pa jako hvaleškonil se je in sezul čevljev s svoje desne noge.

Veliko prijateljev mi je poslalo čestitke za Novo leto. Kljub temu pa mislim, da ne bom obupal.

V Ljubljani so zopet enkrat igrali "Rokovnjače". Ali v ljubljanskem mestu, ali v ljubljanskem gledališču, tega poročilo ne omenja.

Na Ellis Islandu je najmočnejši človek na svetu. Rodom je Hrvat in Matičević se piše. Baje lahko nosi poldrugo tono na hrbtu ter s pomočjo rok in kolena skrivi železniško tračnico.

Slon lahko nosi desetkrat toliko, in majhen električni stroj z lahkoto skrivi dvakrat debelejšo šino.

Človeška moč je dandanašnji brez veljave. Matičević bi bil v starem veku lahko velik junak. V današnji dobi pa nima njegova moč nobenega pomena. Junaštvo se dandanašnji sodi po delih, ki jih ne more nobena žival napraviti.

Fizičnih junakov ni več. Ko je slišal kraljevič Marko počiti prvo puško, je vrgel svoj buzdovan v morje, legel pod zeleno jelo ter umrl z naslednjimi besedami na ustnih: Nema više mjesta za junaka!

Originalen izdelenec. Mariborska policija je izvršila racijo ter polovila lepo število nasilnih beračev, ki so nadlegovali goste po javnih lokalih in pasante po ulicah. Eden aretiranih beračev se je priberal iz Ljubljane. Pri policiji je izjavil, da se je preselil v Maribor, ker je v Ljubljani konkurenca prevelika. Odposlali so ga nazaj v Ljubljano.

ADVERTISEMENTS.

ISČE SE SLAMNIKARCE

za delo na "box mašinah", možke slamnike, dolga sezija jamčena.

SIL GOR HAT CO., 200 Greene Street, New York

Kje se nahajata moja dva uca MATH. in JOE JERMAN? Doma sta iz Mihelje vasi pri Črnomlju. Pred leti sta bila v Bear Creeku, Mont. Poročati ji nam imam važne zadeve iz stare domovine. Zglasita naj se na naslov: Mrs. Anna Boben, 590 San Bruno Ave., San Francisco, Calif. (7-9-1)

Peter Zgaga

Te dni se je moral zagovarjati pred sodiščem dragi rojak. Dragi rojak ima pa tako hudo ženo, da se gre pred njo skrit vsaka mačka s svojimi deveterimi vrati.

Sodnik, moder sodnik, pa mora iti po paragrafu. In tako se je pripetilo da ga je vprašal: — Ali mi morete dokazati, da je to vaša žena?

Rojak se je popraskal za ušesom in odvrnil: — Gospod sodnik, če mi morete dokazati, da to ni moja žena, vam bom jako hvaležen.

Na novem dolarju je napis "Mir". Tudi jaz bi ga rad imel.

Pri neki banki v St. Louis je zmanjkalo 100,000 in en blagajnik.

Banki bi bilo veliko ljubše, če bi zmanjkalo 100,000 blagajnikov in en dolar.

Čisto pravilno je, da je skovala Amerika "mirovni dolar". Če bi še malo počakala, bi bilo prepozno.

Slišal sem, da je dobil neki newyorški šifkartaš red sv. Save. Malo slave v redu Svetog Save ...

Nekega dne je prišel k zdravniku zamazan čifut ter tožil, da ga leva noga boli. Zdravnik mu je rekel, naj se sezuje. Ko je ugledal nogo, je skočil nazaj.

— Človek, — mu je rekel — jako umazane noge pa še nisem videl. Če mi morete na vsem božjem svetu še eno tako umazano nogo pokazati, vas bom zastoj opeiral.

— No, če je tako. — je odvrnil Žid, — vam bom pa jako hvaleškonil se je in sezul čevljev s svoje desne noge.

Veliko prijateljev mi je poslalo čestitke za Novo leto. Kljub temu pa mislim, da ne bom obupal.

V Ljubljani so zopet enkrat igrali "Rokovnjače". Ali v ljubljanskem mestu, ali v ljubljanskem gledališču, tega poročilo ne omenja.

Na Ellis Islandu je najmočnejši človek na svetu. Rodom je Hrvat in Matičević se piše. Baje lahko nosi poldrugo tono na hrbtu ter s pomočjo rok in kolena skrivi železniško tračnico.

Slon lahko nosi desetkrat toliko, in majhen električni stroj z lahkoto skrivi dvakrat debelejšo šino.

Človeška moč je dandanašnji brez veljave. Matičević bi bil v starem veku lahko velik junak. V današnji dobi pa nima njegova moč nobenega pomena. Junaštvo se dandanašnji sodi po delih, ki jih ne more nobena žival napraviti.

Fizičnih junakov ni več. Ko je slišal kraljevič Marko počiti prvo puško, je vrgel svoj buzdovan v morje, legel pod zeleno jelo ter umrl z naslednjimi besedami na ustnih: Nema više mjesta za junaka!

Vsi oni, katerim je junaštvo kraljeviča Marka sveta dedščina, so na krivi poti.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898   Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbornik.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik nezplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 643 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poročni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravniški odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARČ, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasillo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačote se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljavo naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasti tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 član ali članicami.

Po sedemstoletni borbi.

"Slovenec" piše o irskem vprašanju naslednje: — Irsko vprašanje sicer še ni definitivno rešeno, toda vse govori za to, da se vojno stanje med Irsko in Anglijo več ne ponovi in da se konvencija, sklenjena 6. decembra lanskega leta, med angleškimi in irskimi delegati, vsaj po svojem bistvu sprejme. To bi bil zgodovinski dogodek ki bi svetovno pozicijo britanskega imperija silno okrepil.

Konvencija med angleškimi in irskimi delegati se ne naslanja na nobeno dozdej znano obliko državnega ali mednarodnega prava. To je nekaj čisto posebnega. Zveza med Anglijo in Irsko se opira na dejanski zemljepisni in gospodarski položaj, ki ustvarja iz obeh del nežerazno enot in ne rabi nobenih formalnih garancij. Če je med obema deželama 700 let trajal neprestani boj, je bila krivda izključno na strani angleškega režima, ki je Irsko gospodarsko izrabljalo ter popolnoma zasvožnil, tako da je v svrhu vzpostavitve naravnih odnošajev potrebno samo, da se ta režim korenito odpravi. — To je Anglija sedaj storila in je glede na bodočnost čisto pomirjevala. Irsko postane faktično neodvisna dežela z lastno armado, lastnimi zastopniki v inozemstvu in lastnimi financami. Irci le priznajo po svobodni volji Jurija V. in njegove naslednike za svoje kralje, z angleško državo pa kot neodvisna država sklenejo trajno zvezo, ki dovoljuje Angliji, da se poslužuje irskih pristanišč v svrhu obrambe britanskega imperija. Generalni guvernir v Dublinu bo zgolj predstavitelj kralja brez vsakega političnega vpliva, podobno kakor v Kanadi, kjer generalni guvernir ni nič več kot dekorativna figura.

V finančnem oziru je Irsko čisto neodvisna, morala bo le doprinesiti nekaj šrtcev za likvidacijo dosedanjega stanja in se v vojaškem oziru obvezati, da ne bo vzdrževala armade, ki bi v proporcionalnem oziru prekašala angleško.

Konvencija je našla zagrnjenih nasprotnikov tako v Angliji kakor na Irskem. Odpor angleških konservativcev bo jako lahko zlomiti in Lloyd George čisto nič ne dvomi, da bosta angleška spodnja in zgornja zbornica pogodbo z Irsko sprejeli. Angleški konservativci so izgubili vsako oporo, kere je krona konvencijo odobrila in se seveda zdaj ne spodebi več, da bi bil kdo bolj kraljevski nego kralj. Resnejši pa je odpor znatnega dela Ircv samih, ki se ne strinjajo s konvencijo, sklenjeno od sinfajnskih delegatov; tudi predsednik irske republike, De Valera, je izjavil proti njej. Konvencija ima res zelo slabo stran, da namreč daje Ulstru, to je severnim irskim provincam, svobodo, da se konvenciji pridružijo, ali pa ostanejo še nadalje administrativni del Anglije, kar bi bilo za irsko svobodo seveda skrajno nevarno. Tudi mora Ulster konvencijo z Irsko sploh odobriti. Baje je to že zasigurano in od te strani ne bo težav; kar se pa lahko zgodi, je to, da se Ulster v roku, ki je za to odločen, ne bo odločil za unijo z ostalo Irsko in ogroževal neodvisnost ter mir novega dominiona.

Na vsak način pa ni resnično mnenje, ki je izražajo nekateri centralistični listi, češ, naj se stvar reši tako ali drugače, za Anglijo nima to velikega pomena. Kralj je pokazal, da polaga na pomirjenje z Irsko največjo važnost. Lloyd George je rajši opustil nameravano pot na washingtonsko konferenco nego da prekine pogajanja z irskimi delegati. S tem, da angleško - irski spor preneha, Anglija silno veliko pridobi v Ameriki. Obenem z odpovedjo pogodbe z Japonsko je to naravnost nova etapa v zunanji politiki Anglije, ki bo zdaj z Ameriko šla eno in isto pot. Treba je tudi pomisliti, da ima Anglija urediti tudi še egiptsko in indijsko vprašanje in da je za njo neprecenljive važnosti, ako ima pri tem za hrbtom še enega sovražnika. Konvencija z Irsko je zgodovinskega pomena.

Poročili se je   Smrt vsled alkohola.
v Mariboru Božidar Borko, urednik "Tabora", z gd. Marijo Balcer iz Gornje Radgone. Hlapce pekovskega mojstra Frece v Laškem se je tako napil alkohola, da je vsled tega umrl.

Zrno do zrna - pogača, Kamen do kamna - palača!

Vložite Vaš denar v sigurno banko in zavarujte se s tem pravočasno za Vašo starost.

Na vloge pri nas plačujemo do daljnega 4% na "special interest account", (posebni obrestni račun). Vloge so zasigurate z najboljšimi bondi. Državno nadzorstvo!

FRANK SAKSER STATE BANK
glavno zastopstvo Jadranske Banke

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kako je s prohibicijo v Mehiki.

MEHIŠKI PREDSEDNIK NAMERAVA NAPRAVITI KONEC ZLU S TEM, DA BO UNIČIL VIR DOMAČIH MEHIŠKIH PIJAČ. PULKE ZAVEMA MESTO PIVA IN MESKAL IN TEKILJA STA ZELO UPLJANCLJIVA. — POSEBNO POROČILO IZ MEHIKE.

Prohibicionisti, ki so še pred enim letom domnevali, da bodo napravili Mehiko prav tako suho kot so Združene države, ki pa so bili razočarani v tem pogledu, se zopet polni upanja, ker se predsednik Obregon baje zanima za načrt, s pomočjo katerega bi se napravilo konec izdelovanju dveh mehiških narodnih pijač, pulke in meskala. To naj bi se doseglo s tem, da bi se prepovedalo bodoče sajenje Maguey-rastline. (Agave americana.)

Pulke in meskal predstavljata dve močni domači pijači, kateri se dela krivim velike bede med revnejšimi sloji mehiškega prebivalstva. Glasi se, da je pulke uničil veliko indijansko pleme Toltekov, graditelj mest, ki so vladali v Mehiki skozi stoletja ter nato izginili. S tem, da so izginili kot pleme, so postali ena največjih skrivnosti zgodovine. Trdi se nadalje, da bosta pulke in meskal uničila mehiški narod nižjih razredov, posebno pa one Mehikance, ki so potomci Aztekov in drugih domačih plemen.

Teh dveh trditvev pa ne sprejmemo kot dejstev oni, ki so napravili premoženja z izdelovanjem in prodajo pulke in meskala. Ti pravijo, da je mogoče resnično, da so izdelovali Tolteki pulke iz maugy rastline, da pa ni najti nobenega dokaza, da je bilo tolteško pleme uničeno vsled preobilnega zavživanja te pijače.

Kar se tiče uničevanja mehiških nižjih razredov tekem današnjih dni, pravijo ti, da so ugotovila prohibicijskih propagandistov pretirana, prav kot so bila pretirana številna tozaderna ugotovila v Združenih državah tekem dolgega boja, da se uveljavi prohibicijo v Združenih državah. Zagovorniki pulke in meskala pravijo, da je predstavljala ta pijača, ali vsaj pulke, tolažbo domačinov tekem stoletij zatiranja, ki je bilo uveljavljeno po zavojevanju dežele od strani Špancev.

Pulke, — tako trdijo, — je v resnici tonika, ki je omogočila ubogim, da so skozi generacije živeli od svoje uboge in surove hrane. Pravijo, da mora človek zavžiti velike množine pulke, predno postane pijan ter zanikuje, da je ta pijača strup za sistem, ki povzroča uničenje ledvice ter drugih notranjih organov.

Argumenti proti in za, katere je mogoče čuti v zvezi s tem, so povsem slični onim, katere je bilo čuti v Združenih državah tekem boja z prohibicijo, seveda z upoštevanjem posebnih razmer v Mehiki.

Pulke, najcenejša med vsemi opojnimi pijačami v Mehiki, izgleda kot kisló, razredčeno posneto mleko ter ima tudi okus kislega mleka. Med ubogimi zavzena mesto piva v drugih deželah, v katerih se še rodaja opojne pijače. Pulke gostilne so starejše kot katerokoli trgovsko podjetje v Mehiki. Fantastične dekoracije v teh gostilnah so baje še vedno ohranile nekaj iz dni Aztekov, ko je bila Mehika indijanska država, kateri je vladal Montezuma. Te gostilne sprejemajo z veseljem napol nage reveže, katerih bi se nikjer drugod ne sprejelo. V teh prostorih je izmučeni peon doma in tu se počuti najbolje.

Dočim bi bilo za mehiško vlado mogoče zapreti pulke-gostilne ter zatreti prodajo pijač v glavnem mestu ter v drugih mestih, bi bilo treba več kot modrosti Salomona, da se iznajde način kako preprečiti peonu v notranjosti dežele navrtanje Maguey-rastline ter napolnjenje čaše.

Glasi se je, da bi stalo več milijonov, da se uniči trgovska polja maguey-rastline kot obstaja sedaj in da bi trajalo tozadevno delo leta in leta, kajti mlade rastline poganjajo iz korenin starih. Kar pa se tiče izruvanja vseh divjih rastlin, ki vsebujejo takozvani agumiel, se glasi, da je to podjetje popolnoma nemogoče.

Meskal je destilirana pijača, povsem različna od pulke glede zunanosti in okusa. To je tekočina brez barve, slična čistemu alkoholu ali nadaljni slavni mehiški opojni pijači, tekilji. To je zelo opojna pijača, a ni, kot tekilja, prijetna za okus, razven pri onih, ki so se navadili zavživati to pijačo. Tekilja ima očarljiv okus in iz tega vzroka se imenuje to pijačo sireno med mehiškimi pijačami.

Meskal, ki je cenejši, pa zahteva več žrtve kot pa tekilja. To pa še ne pomenja, da je tekilja draga pijača v ameriškem smislu. Obe ti nevarni pijači se prodaja v Mehiki na drobno po deset centov čaša ali še manj in meskal je v številnih krajih dosti cenejši kot pa tekilja.

Izdelovalci pulkeja izjavljajo, da bi morali reformatorji obrniti svoje udarece na meskal in tekiljo, ne pa na pulke in to zopet spominja na razprave v Ameriki pred uveljavitvijo prohibicije, ko so vodili pivovarstvi več kreposti v svojih proizvodih kot pa v onih distilacijev.

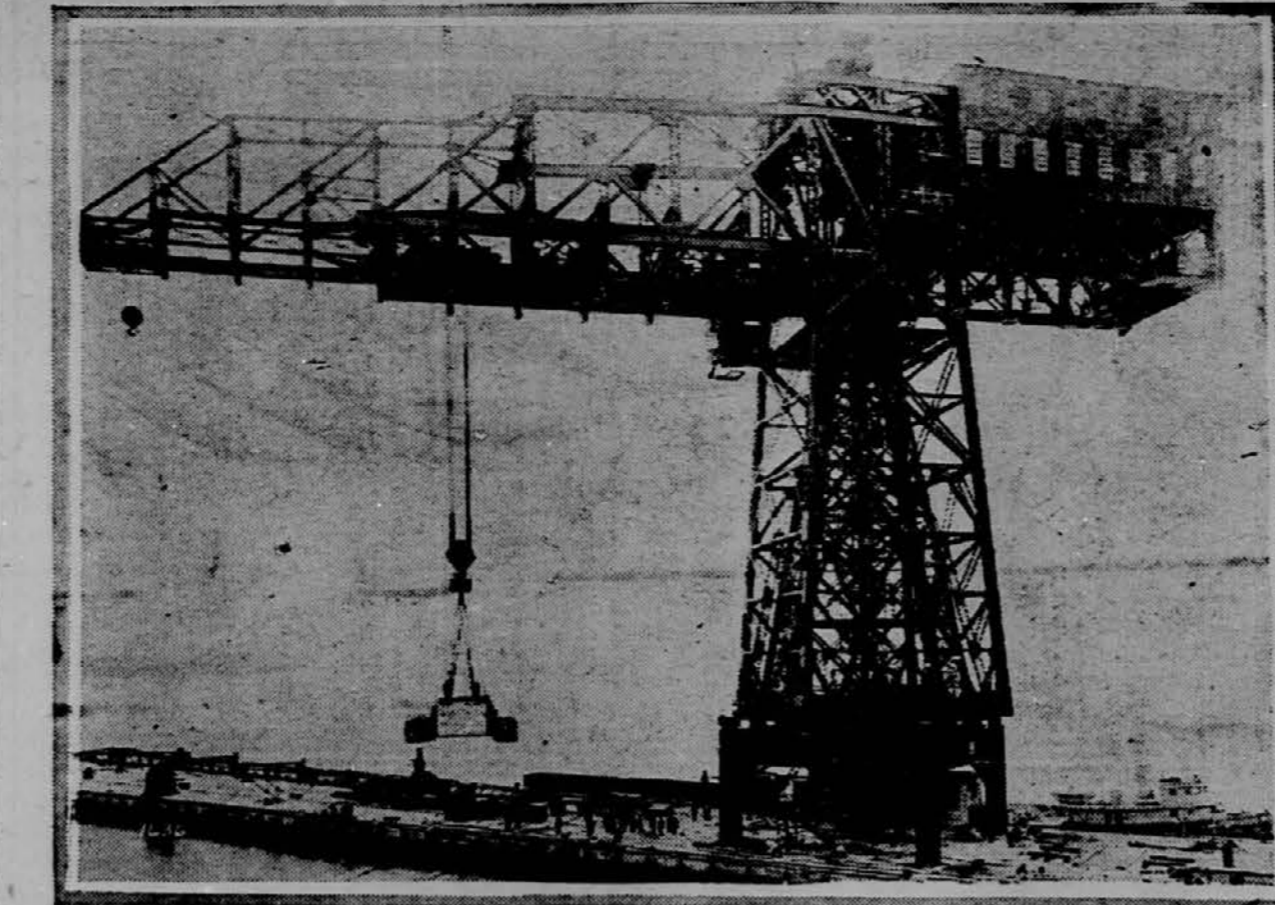
Kot distilirani v Združenih državah niso tudi izdelovalci meskala v Mehiki pripravljali niti udariti se brez boja, kajti izpostavljali bi bili čeli sili napada od strani reformatorjev, dočim bi izdelovalci pulkeja mirno vršili naprej svoj posel.

Oni pravijo, da se lahko dosti navede v prilog meskala. Če so izjave izdelovalcev meskala resnične, potem ne primanjkuje njih proizvodov "toničnih lastnosti". Vsak voditelj med možmi, ki so strmoljavili vlado Carranze, se je zaobljubil, da bo pripiral različne reforme. Nekateri med temi se zavzemajo za prohibicijo,

Prešednik Obregon ni vklju-

čel prohibicijo v vrsto svojih nameranih reform, ko je postal predsednik. Ničesar ni storil, da oživi "prohibicijo koncem tedna", katero je uveljavil de la Huerta in prodajalci opojnih pijač so sklepali iz tega, da se jih bo pustilo nemotene tekem cele Obregonove administracije.

Spor med njimi samimi pa je imel precej opravka z novim preobratom v dogodkih ter z očitnim ojačenjem prohibicijskega glavnega.

NAJVEČJA DVIGAČA NA SVETU. Zgrajena je bila za ameriško mornarico. Nacun funtov 245 čevljev visoko. Zgradili so jo v Philadelphiji.

čel prohibicijo v vrsto svojih nameranih reform, ko je postal predsednik. Ničesar ni storil, da oživi "prohibicijo koncem tedna", katero je uveljavil de la Huerta in prodajalci opojnih pijač so sklepali iz tega, da se jih bo pustilo nemotene tekem cele Obregonove administracije.

Spor med njimi samimi pa je imel precej opravka z novim preobratom v dogodkih ter z očitnim ojačenjem prohibicijskega glavnega.

Tam je najti bogate pivovarstvene rastline, lahko proizvedla dosti živil za celo deželo, da pa so kljub temu uvažala živila v velikih množinah.

Prohibicionisti pa so veliko bolj prebrisan v sestavljanju števil in podatkov, kajti pri tem so deležni pomoči intelektualov, ki so vodili kampanjo v Združenih državah. Na boljšem so v primeru s svojimi nasprotniki pri vođenju kampanje ter sestavljanju statistik.

Marsikatero staro drago ženko v Združenih državah bi se presenetilo izvedeti, da ni njih "century plant" ničesar drugega kot zlobna Agave americana, ki daje sok, iz katerega se izdeluje pulke in meskal. Ta rastlina je znana pod številnimi imeni, med drugimi Americana Aloe, Agave Americana in v Mehiki Maguey.

Cvet te rastline je videti v Mehiki le tam, kjer raste rastlina v divjem stanju. Na velikih plantacijah, kjer se sadi to rastlino, pa je sok glavna stvar, ne pa cvet.

Italijanska vlada proti razširjanju krivih vesti med Italijo in inozemstvom.

Italijanska senatu je sprejel resolucijo, ki našteva težko škodo, katero morejo povzročiti situaciji države netočne vesti, prihajajoče iz inozemstva in Italijo in odhajajoče iz Italije v inozemstvo. Zato se naroča vladi, da naj poskrbi za pazno nadzorovanje, ker utegne škodovati narodnemu prestižu in italijanskim interesom v inozemstvu. Navetuje se dalje ustanovitev telegrafične in radiotelegrafične službe v inozemstvu z izključno italijanskim osebjem. Koliko napačnih in krivih, pa tudi naravnost zlaganih vesti spravijo Italijani sami vsak dan iz Jugoslavije v Italijo! Ali prihaja italijanska vlada končno vendar do prepričanja, da so take vesti prizadele Italiji le ogromno škodo!

Preključje zaplembe habsburških posestev na Poljskem?

"Gonice Krakowsky" poroča, da namerava poljska vlada preključiti zaplembe habsburških posestev, ki so ji pripadla po st. germainski pogodbi. To se zgodi na pritisk z angleške in španske strani, Ministra Skirmunt in Michalski sta baje posebno naklonjena angleško - španski želji.

Novoletna in druga pisma.

Francoski spisal Jean Bertheroy.

Bila je sama v svoji sobi ter se delala pred majhnim odprtim ognjem. Ta novoletni dan se ni pričel posebno veselo zanjo. Bilo je dejanski prvikrat, da se je znašla absolutno sama, brez vsakega človeka, s katerim bi izmenjala želje in čestitke, v katere verujejo ljudje le napol, katere pa kljub temu radi slišijo, kot zvonjenje prazničnih zvonov.

Ker je bila torej sama, se je spomnila, kako je proslavila druge novoletne dni. Kot mlada deklica doma se je prebudila v veselim pričakovanjem. Vse se ji je zdelo polno prazničnega razpoloženja. Njena punčika se je smehljala v mali zibki, okrašeni s trakovi. Njene najbolj priljubljene živali, izrezljane iz trdega lesa, so se pričele seznanjati z onimi v noči Noetovi barki, katero je neka neopazna roka položila v njih bližino.

Ko je vzrasla, je poznala druga veselja. Treba je bilo sprejemati prijateljice. Krog mize, obložene s cvetkami, so bile vse združene v tesnem prijateljstvu. Vezi nagnenja so postale močnejše. Vsem se je zdelo, da je bila vlada Boga ustanovljena na zemlji. Bila so tudi očarljiva pisma, katere je hitro prečital ter nato položil v predal poleg praznih skatlicje z bonboni.

Nato pa so ji umrli stariši. Njen starejši brat, katerega je srčno ljubil, je bil ubit v vojni. Ker je morala podpirati samo sebe je pričela dajati lekcijske. Pri tem delu je našla vsaj nekaj utehle. Njeni učenci so jo znali ceniti. Pogosto je bila povabljena na obede. Dvanajst mesecev poprej je imela skoro iluzijo, da pripada družini, ki se slednja pozdravljal prihod novega leta. Sedaj pa je bila pozabljena. Nikdo ni mislil nanjo. Raditega je bila tudi sama pred svojim majhnim ognjem, dočim so se drugi veselili skupaj. Rekla si je, da bo šla ven, da ne more preživeti dneva na tak način. Rašje bo obdelovala znanj kot pa je jedla v družbi svoje čaše in namiznega prta. Ob vsakem drugem času je ni to prav nič vznemirjalo. Bila je zaposlena ter ni zapazila svoje osamljenosti. Danes pa je bila stvar drugačna. Vsiljeno ji brezdolje jo je težilo kot mora.

Odšla je ven v neko restavracijo, v katero je preje pogosto zahajala s svojim bratom. Imela sta iste okuse ter si včasih privoščila tak majhen izlet. Komaj je mogla najti sedež ter je morala stati par minut, predno je bila miza pripravljena. Nato je sedla ter naročila obed, ne da bi se posebno veselila nanj.

Medtem ko so ji stregli, se je ozrla naokrog po gostih. Vsi ti ljudje so živeli očitno v skromnih razmerah, a bili so zadovoljni in smehljajočih se obrazov. Pri najbližji mizi je sedela mlada dvojica, brez dvoma zaročena, ki se je pomenkovala s takim oduševljenjem, da je bilo njeno lastno srce vznemirjeno. Vsa sreča, plavajoča v zraku, se je očitno

kondenzirala za ta dva ter ju obdala kot s svetlim oblakom. Tudi če ne bo bodočnost izpolnila svojih obljub, sta bila vsaj danes na višku zemeljske sreče. V tej ponižni gostilniški sobi sredi navadne družbe, sta imela več zakladov kot največji gospodje stvarstva.

Alberta je sklonila glavo in prenehala zreti na oba. Stvar jo je pričela vznemirjati. Bolj kot kdaj poprej je občutila svojo osamljenost. Ne da bi onima dvema zavidala za njiju srečo. Primerjala pa je samo sebe z njima ter občutila svojo samoto in bedo. Ali je kdaj poznala ljubezni? Ali jo je kdo kdaj ljubil? Mogoče. V vsakem slučaju pa se ni nikdar zavedala tega. Prekmalu jo je namreč vrgla usoda v boj, neizprosni boj za goli obstanek. Morala si je služiti svoj vsakdanji kruh. Preveč pošena in preveč ponosna, da bi se zadovoljila z vulgarnimi pustolovstvi, se je zavrla v samo sebe. Ljubezen ni vsled tega nikdar stopila v njeno življenje.

Sedaj pa je skoro obžalovala, da se je na tak način popolnoma odpovedala veselju in užitku. Če bi imela le slab spomin na kako ljubezen, bi jo ta spomin ogrel ter osvetljal njeno sedanjo pustost usodo. Druge skupine ljudi so prihajale in odhajale, vrstili so se parčki, polni veselja in polni upanj glede bodočnosti. Le ona je sedela tam, nema in osamljena. Plačala je svoj račun ter odšla v restavracijo.

Kaj naj stori preko ostalega dneva? Bila je ena onih ljudi, ki ne vedo, kako uživati veselje, ne da bi ga delili s kom drugim. Gledišča, koncerti, kino-slike — vse to jo je zanimalo le v slučaju, da je imela družbo. Na vsak način bi bilo najbolje iti domov. Tam je imela svoje knjige in svoje devojke. Tam bo zopet prižgala svoj ogenj ter skušala biti pametna.

Ker ni imela bodočnosti zanjo nikakega smehljajočega se obraza, se je obrnila nazaj v preteklost. Odprta je neki predal, ponovadi zaklenjen, v katerem je imela spravljene stvari, katere je hotela obdržati. Že dolgo čas se ni dotaknila teh zakladov. Niti spominjati se ni mogla več natančno, kaj je bilo tam notri. Odpri predal je pričel izpuhtevati vonj po suhih rožah. V nekem kotu je bil majhen sveženj, zvezan z obledelim trakom. Bil je to zavoj pisma, skoro pozabljen pisem. Vzela je ven eno pismo, da ga prečita.

Sedaj se je spomnila. Pisec pisma je bil neki prijatelj njenega brata. Ki je bil tudi ubit na fronti. Pogosto je prišel v njeno hišo na obisk. Smatrala ga je skoro za svojega drugega brata ter občutila napram njemu priprnost, a pristno prijateljstvo. Te vrstice ji je postal zadnjega novega leta, katero je še praznovala s svojo družino. Stara je bila takrat 18 let. Kaj neki ji je mogel sporočiti?

Moja draga Alberta: Zelo sem užaljen, ker ne morem osebno izreči svojih čestitk. Zadržan sem tukaj,

Snubitev angleške princezije ni lahka stvar.

LASCELLES JE SICER ZMAGAL, A NITI ENKRAT TEKOM CELE ZAROKE NE BOSTA SMELA BITI ON IN PRINCESI-NJA SAMA SKUPAJ. — TUDI PRVI POLJUB JE BIL NAPOL JAVNA ZADEVA.

Vojna je sicer ubila in odpravila gotovo množico etikete na angleškem dvoru, a v zadevi ljubezenskih afer žensk vladajoče angleške hiše je treba še vedno opazovati dosti etikete.

V naslednjem hočemo navesti, kako je baron Lascelles snubil princesinjo Mary, hčerko angleškega kralja. Nikdar se nista sodelala sama. Eno izmed mnogih pravil dvorske etikete je, da ne sme biti hčerka vladarja nikdar sama v navzočnosti kateregakoli drugega, z izjemo njenih neposrednih moških sorodnikov.

Kadarkoli se je sestala princesinja z lordom Lascelles, jo je vedno spremljala ali njena komornica, lady Mulholland, kak član njene lastne družine ali pa kaka ženska z dvora kraljice, matere princesinje.

Predno pa se je sploh pričelo dvorjenje, je moral seveda dobiti lord Lascelles dovoljenje od kralja in kraljice, da si sme pridobiti vroko in sree edine hčerke obeh. Ko sta kralj in kraljica privolila v snubitev, ni to seveda še nikakor pomenjalo, da bo princesinja od prvega početka zadovoljna s tem, da se poroči z lordom. Do onega časa se je sestala princesinja z lordom le parkrat ter ga je le površno poznala. Nikdar ni govorila z njim več kot pet minut na njih sestankih, na plesu ali na lovu. Nikdar tudi ni plesala z njim.

Kljub temu pa ni mogel lord Lascelles snubiti princesinjo, dokler mu ni eden izmed članov njene družine sporočil, da se bo njegov predlog ugodno sprejelo v slučaju, da bi ga stavil. To informacijo je sporočil lord Lascelles vojvodu iz Yorka ob priliki nekega banketa v Marlborough klubu. Naslednjega dne je odšel lord Lascelles v Sandringham na povabilo kralja in tekem izprehoda po gozdu, kot je bilo oficijelno objavljeno, je stavil princesinji svoj predlog. Ko je storil to, sta korakala za princesinjo dve dvorni dami z dvora kraljice. Vsi štirje so se nato vrnili v Sandringham palačo k poldanskemu čaju. Navzoča sta bila kralj in kraljica, ki sta do bila od princesinje informacije, da je obljubila poročiti z možem, stoječim tik poleg nje. Tedaj pa je lord Lascelles prvikrat objel princesinjo ter jo poljubil na obe lici.

Naslednjega dne se je cela družina, zbrana v Sandringhamu, vrnila v Buckingham palačo in vsi istega večera se je razposlalo časopisju objavo glede zaroke.

Kot veste, vsled nujnih opravkov. Vsled tega ni dovolite vsaj, da vam nudim te čestitke, globoko občutene, kot jih gojim v svojem sreju do vas. Vi zaslužite vso srečo. Naj bi je bila deležna, in to me bo mogoče tolažilo vspricho krute ločitve.

Alberta je položila pismo na mizo ter pričela razmišljati. Spoznala je sedaj nekaj, česar ni nikda prej spoznala. Jasnó je bilo, da jo je Raoul ljubil, da jo je ljubil, kot je brez dvoma ljubil oni zaročence v restavraciji deklice, kateri je gledal tako globoko v oči. On jo je ljubil popolnoma, brez pridržka. Vsa svoja upanja glede bodočnosti je stavljala najo.

To je bilo na vsak način razvidno iz porumenelega lista. V onem času ni tega zapazila, a spoznala je to sedaj. To je bilo nemerno tolažilno čustvo. Ta mož jo je ljubil. Umrl je mogoče z njenim imenom na svojih ustnicah, z njeno sliko pred svojimi ugašajočimi očmi. Ko je mislila nanj, je občutila globoko veselje, pretresljivo radost. Ah, nič več ni bila sama v tej mokčci sobi. Še nekdo drugi je bil tam, kojega navzočnosti ni bila vidna, a vendar realna. Od sedaj naprej bo živila skupaj s to idealno osebo. Zgradila si bo grad sreče, v katerem sicer ne bo mogla živeti, po katerem pa se bodo imprehajale njene sanje. Nekdo jo je enkrat vendar ljubil! In kot mrak, ki razširi svoj rdečkasti blesk preko zapuščene planjave, bo odsev te pobege ljubezni osvetljal njeno življenje do konca.

Denar bodo imeli v oskrbi trije zaupniki, kojih eden bo princ iz Walesa. Obresti denarja bodo izplačljive direktno in osebno princesinji od dneva poroke naprej in v slučaju, da bi lord Lascelles umrl pred princesinjo, prede ta svota v njene roke brezpogojno.

V slučaju, da bi princesinja preje umrla in če bi ne bilo iz zakona nič otrok, bi padla ta svota nazaj v roke družini Lascelles.

Nemške cene za lito železo. Družba nemških livarn in — nemška zveza livarn sta zvišali prodajne cene zaenkrat za 50 odstotkov.

Romunsko posojilo. Glasom časopisne vesti je romunski finančni minister najel v Parizu posojilo v znesku 150 milijonov frankov proti zakupu produkujeje zlata v Sedmograski.

Par spomini.

(K Cankarjevi obletnici.)

Ko smo se takrat vračali s pogreba od Sv. Križa nazaj v mesto stopal sem čez ljubljansko polje še poln misli o tem, kar se je bilo ravnokar zgodilo. — Odhajali smo in na pokopališču je ostal — grob. In zdelo se mi je, da se je v tistem polmrazu za obzidjem dvignila njegova senca in je odšla ven v svet, še predno smo mi pogrebi dospeli do mestnih hiš. Kako bi mogel mirno počivati on, romar popotni, ki ni imel miru in obstanka na svoji veliki poti za visokimi cilji. Kajti "življenje, ki ga živi to betežno telo zunaj pod glasnim solncem, je le medel odsvit, le motna prispodoba onega drugega življenja, ki je zaključeno v tebi in meni! Motna prispodoba je, ki bolj zastira in pač pravo lice človeka, nego da bi ga po resnici razodela. . . ."

In on se je napolil v to drugo življenje, razodel ga je v "Podobah iz sanj". Malokdaj je katera knjiga pogledala globlje v globočine srca, malokdaj je bolj spovedal umetnik svojemu narodu in morda nikoli ni bil podan svet velikih skrivnosti v taki obliki, kakor ga je podal Cankar v tej veliki knjigi. "Brez počitka blodi romar po teh skrivnostnih hramih, po teh mračnih stopnicah, ki tonejo v brezdnja. Nakopičene vidi dragocenosti, kakor jih nikoli ni slutil, še več vidi strahot, ki jim ni podobe, ne ime, na vesel je časih, da bi hvalo zapel do nebes, mnogokdaj žalosten da bi se razjokal na kolenuh. . . ."

"Ni ga strah, romarja, ne strah očitne izpovedi — čemu bi ga bilo strah? On ve, da je ob tistem času, ko je blodil po hramih in stopnicah svojega srca, hodil oženem s prižgano lučjo po zaklenjenih svetilnicah svojega bližnjega, vsakega in vseh, kamor je stopil, mu ni bilo treba trkati, že pogledu njegovemu, željnemu vročemu, so se odpirale duri na stečaj; in kamor se je ozrl, je bil doma. On ve, da so v tistih tihih globočinah vsi ljudje bratje, kakor nikjer drugje, niti v cerkvi ne . . . en sam človek je, in ta človek je visok, plemenit, brez zlega in hinavščine v svojih čustvih čist, nesebičen, brezmejno vdan v svojem veselju, vsako božjo stvar obsegajoči ljubezni." Vse to ve romar, zato ga ni strah, da bi se očitno izpovedal v imenu svojem in svojega bližnjega. Ni ga strah, ali sram ga je — Vse ga najlepšega ga je sram, najbolj sram pa ga je ljubezni. — Tebe, romar, pa ne sme biti sram! Ne molči, da ne boš tožil gluhim grobovom, klicaj iz dna, ko bo veter razpihal tvoje besede v gozd in polje. . . . To noč sem videl velik grob, segal je od planin do morja. Mrtvec je ležal v njem, tako svetel in lep, da so nebeske zvezde zamaknjene strmele vanj. Na obrazu njegja, ki je ležal v grobu, je bilo okamenelo brezmejno trpljenje, na ustnicah teh ubogih je trepetalo zadnje očitje: — "Najtež mi ure, sin, ki si v vdanost gledal name! Reci besedo. Ki si mi jo pravo in toplo dal, iz dna, daj bi ž njo kapljo živega življenja. Pokaži mi solze, ki si jih potožil zaradi mene, pokaži mi kri, ki si jo prelil v mojem imenu! Tvoje roke so prazne, leži k meni, še je dovolj prostora!"

"O Bog, saj so bile samo sanje — saj se še čas, še čas!" — Zato se mi je zdelo, da se je dvignila njegova senca iz polmraza nad grobovi in je odšla po — ljubljanskem polju. Hodil je hitro, kakor navadno, in na njegovem obrazu se je svetil nasmeš zavesti in nepremagljivosti. Kako bi mogla romarja premagati smrt in ga položiti v grob! Šel je naprej v svet, kakor podoba iz sanj.

Prišel sem v unionsko klet, ker sem mislil, da se bo tam še goledalo več znanec pogrebevc. Prišlo jih je nekaj, Oton Župančič je prišel zamišljen in žalosten. Ko smo tako sedeli, je rekel: — Očitno so mu, da je pil! Saj itak ni ničesa imel! Tega mu niso privoščili! — Mi smo vedno po zunanji sodili svoje ljudi, ker jih v notranjosti nismo mogli ali pa nismo hoteli razumeti. Prešerna smo skoraj zavrgli in smo ga skrivali za moralo, Cankarja še danes mnogi bolj poznajo iz gostilne nego iz knjig. — Govorili smo o tem, da bi bilo treba izdati knjigo o njem, ne samo za nas, ampak predvsem za svet. Reklo se je, da mu bo posvečena decem-

berska številka "Ljubljanskega Zvona". Ker ni bilo takoj prišpevkov, se je mislila stvar položiti na majsko številko. Iz tega se je rodila misel posebnega Cankarjevega albuma, ki je bil te dni dotiskan. Tri leta po smrti! Počasni smo. Za prvi trenutek smo zbrali nekaj glavnih misli in podatkov in smo izdali brošuro — "Spominu Ivana Cankarja". — "Dom in Svet" je s posebno številko kmalu izpolnil svojo dolžnost in je s tem pokazal, da zna biti bolj časoven nego druga stran.

Teden dni po smrti je bila sedmina v Mestnem domu in na to so sledili Cankarjevi večeri po raznih krajih. Mislim, da smo premalo storili zanj v zunanjem svetu; tega mi ne poznamo; res je, da mora zmagati umetnik, ne reklama — a veliki narodi se ne sramujejo delati z umetniki reklamo — za se. Saj s Cankarjem lahko stopimo pred najvišji kulturni svet. Doma smo se privadili pa praznujemo vsako leto spomin njegove smrti. To je lepo. V solzah se mu v tem času posvečajo posebne ure: to so lepi slavnostni trenutki, ki jih mladina globoko občuti. "Moje življenje" se čita v solah kot najlepša mladinska knjiga.

Kaj je bilo še v njegovih načrtih in kaj bi bil nam še napisal, je težko reči. "Starost, kako si še daleč!" — je zapisal samozavestno v predzadnjo svojo knjigo. Mesto starosti je prišla smrt in konec vsem velikim mislim in načrtom. Meni je pravilo, da bo pisal knjige za otroke z naslovom: "Vojske cesarja Janeza". To je bilo še leta 1914., tik pred vojno. Takrat sva se skoraj vsako soboto srečala na obedu pri "Novem svetu". Sobota je bila namreč njegov dan, ko je prihajal z Rožnika v mesto. Bil je navadno dobre volje in takrat se je razgovoril o tem in onem. Znan je, da o svojih načrtih ni govoril in da je včasih pravil, da bo pisal stvari, na katere ni nikdar resno mislil. Celotno zgodovinskih romanov ni je znal razlagati z vso resnostjo, nazadnje pa se je posmejal. A glede "Vojske cesarja Janeza" mislim, da je bila stvar resna. Kako si je to knjigo predstavljaj, o tem seveda ni pripovedoval; vsaj meni ne. Pač pa imamo o tem sled v njegovem — "Mojem življenju", kjer je govoril o cesarju Janezu in zdi se mi, da je tam že tudi skrita volina misel te njegove nenapisane knjige. V 7. poglavju čitamo: — "Prav tiste dni (ko mu je umrl stari oče), sem imel sila težko in imenitno opravilo. Oj angeli in sveti posli božji — tiste dni, ko je sedela smrt za pečjo, so udarila nebena pečat na tega mojega življenja žalostno pismo! Prenašal sem papirje iz izbe v vežo, iz veže na podstrešje; grmdali sem v mislih silne podobe, snoval in molčal v bleščecem kolobarju — slavno zgodbo o Petru Klepecu. Mrtvec mi je bil ne poti; povsod sem ga videl, prerokal se z njim, kakor je bil trd in tih; nazadnje sem se mu skrivil v sosedovo kamero.

"Zgodbo o Petru Klepecu nam je bil povedal v šoli učitelj; povedal pa je slabo, iz vselega junaka je napravil pravo mežvo. Ustanoviti in zapisati je bilo treba vse drugo, vse mogočnejšo — zgodbo. Učitelj je rekel, da je Peter Klepec izruval drevo, za to, da bi razvezal svojo moč in svoje junaštvo. Kakšna moč in kakšno junaštvo pa je, če človek izruje drevo tam na lepem, ko mu tega treba ni? Kaj pa bi s tem drevesom? Ali naj si ga zatakne za klobuk? Junaštvo je in Petra Klepeca vredno, če zamahne z roko, da bi spodil muhe, pa izpuli mimo grede kar ves gozd, vse temni Reskavec ter se začudi. "A je tako! Nikar ne zamerite. . . ."

Ves se je izpremenil Peter Klepec. Pogledal se ga natanko in sem videl, da je cesar Janez, ki strahuje svet in vsakej brez nehajanja svoje slavne vojske. V ravnih vrsti gredo po beli cesti fantje njegovi; ni jim kraja, ne počitka; in vsi imajo dolge puške. . . . Kam si se namenil, cesar Janez, ki so te bile kronale naše lepe, tiho misli! Kadar se povrneš, prinesi nam cekinov in lepih dni. . . ."

Kako je potem podal Cankar svojo "Petra Klepeca" v "Podobah iz sanj" nam je znano. —

Pred kratkim se je podala na Spitzbergo, polarno otočje, ki se nahaja 400 milj severno od Norveške, ekspedicijski učenjakov oxfordске univerze. Ekspedicijsko vodi dr. Jourdan, ki je tretji na tej sliki.

Skoda, da ni dobila mladina takšne njegove knjige!

O tem, kaj je ostalo nenapisano, bi se dalo še mnogo napisati. Nekoč, ko je kandidiral, je šel visoko gori v neko hribovsko vas nad Zagorjem. Tam je imel dva pristaša in tudi edina poslušalca na svojem "volilnem shodu": — enega delavca in mežnarja. Sedli so torej vsi trije v gostilni za mizo in se pogovarjali. Spominjal se je zelo rad tega dogodka: pravil je o njem veselo in samozavestno; snov je bila kot nalasč za njega, romarja, ki prinaša svoj nauk med ponižane in razžaljene in najde samo dva — a njegova vera zmaga. Pravil je, kako je gledal tam z vrha po gričih in cerkvicah in po dolih, kjer leže tisoči zakopani v delu pod zemljo. Njim in vsem in tudi tistim, ki jim je mežnar zvonil dan, je bil poslan romar, oznanjujoč veliko življenje bodočnosti.

Proslava njegove obletnice po vsej Sloveniji je vsako leto dokaz da smo razumeli njegovo besedo in da bodo prihajale vedno širše vrste poslušat njegov glas. In tudi druge preko naših mej.

Dr. I. L.

Lloyd George e reparačni politiki

"Oeuvre" izvaja v članku — "Lloyd George in reparačni politiki", da Lloyd George dela na to, da stopi nova reparačna politika na mesto dosedanje, določene po versajlski pogodbi. Lloyd George naglašja, da je treba storiti kar najhitreje dve stvari, in sicer izvesti likvidacijo mednarodnih dolgov in obnoviti normalni trgovski trg v Nemčiji. Balfor je na poslednji konferenci Zveze narodov vprašal francoskega delegata, kaj sodi o tem, ako bi se sklenil dogovor, da bi se Nemčija opustila svoje obveznosti, plačati sankcije ter da bi plačala samo stroške za obnovu opustošene zemlje? List meni, da je misel Lloyd Georgea premotrivna vredna.

Vatikan in Italija.

"Tempo" priobčuje razgovor nekoga rimskega učenjaka s kardinalom Gasparijem, ki je med drugim izjavil, da bi Vatikan v slehaju sporazuma s kvirinalom zahteval vzpostavitev nekdanje papeške države. Na učenjakovo vprašanje, ako je sploh mogoče misliti, da bi bil kdaj izvoljen za papeža kak inozemec, je odgovoril kardinal Gaspari, da je to popolnoma izključeno. — Gaspari je nato zelo ostro napadel Giolittija zaradi njegovih davkov na dedščino, ki bi v par generacijah popolnoma uničili — cerkveno premoženje. Svoj razgovor z učenjakom je končal: — Na vsak način pa je prišel trenutek za sporazum med Italijo in Vatikanom.

Monarhisti se ne mirujejo.

Bavarski monarhisti in avstrijski legitimisti so imeli posvetovanje o ustanovitvi Alpske monarhije. Njih stremeljenje podpira francoski rojalisti. K tej monarhiji naj bi pripadle vse avstrijske alpske dežele, razen Dunaja z — Nižjo Avstrijo. Za vladarja je določen bavarski Ruprecht. Tudi Koroka s Slovenci naj pripade tej monarhiji.

ČLANI POLARNE EKSPEDICIJE.

Pred kratkim se je podala na Spitzbergo, polarno otočje, ki se nahaja 400 milj severno od Norveške, ekspedicijski učenjakov oxfordске univerze. Ekspedicijsko vodi dr. Jourdan, ki je tretji na tej sliki.

Kralj Peter ni zapustil premoženja. Deset moških na eno žensko v Tibetu.

Srbski kralj Peter je izgubil vse svoje osebno premoženje ob času, ko so Avstrijci in Nemci zadnjikrat navalili na Srbijo.

Zanimive posameznosti so prišle na dan glede pokojnega kralja Petra, častiljivega vladarja Srbije ter "velikega starega moža" Evrope, ki je umrl dne 16. avgusta 1921 v svojem glavnem mestu Beogradu.

Tekom svoje zadnje bolezni je kralj pogosto zahteval svojega sina Aleksandra, kateremu pa ni bilo mogoče priti k njegovemu očetu, ker je bil sam resno bolan v Parizu. Zelo rad je imel princega regenta ter govoril o njem vedno kot o svojem "malemu Aleksu". Imel je polno zaupanje vanj in tekom zadnjih par let svojega življenja je izročil v njegove roke vse državne posle.

Prav posebno si je prizadeval, da bi se njegov sin poročil z veliko kneginjo Olgo, hčerko ruskega carja, a kakršnikoli so bili izgledi glede zveze, so vsi izginili, ko so boljševiki, umorili to lepo princesinjo.

Kralj Peter je umrl kot ubog mož. Vso svojo privatno lastnino je izgubil tekom tragičnega ukanja na otok Kr (Corfu) v onih strašnih dneh, ko so Nemci navalili na malo Srbijo. Ko je poročevalec vprašal enega izmed starih prijateljev pokojnega monarha, če je zapustil kralj kako dedščino, je dotični odgovoril:

— Da, lešen kovčeg, posteljo, par ikon (slik svetnikov), velik značaj ter neumrljiv spomin v srcu naroda. —

V letih pred njegovo usodepolno boleznijo je bila ena najbolj prisrčnih želj kralja, da bi mogel obiskati Ameriko. Bil je velik občudovalec enerzijske, vzrajnosti in zmnožnosti naroda Združenih držav.

Bil je prepričan, da je Srbija veliko dolžna Ameriki, ki se je zavzemala za pravice manjših narodov ter prav posebno podpirala zahteve Jugoslavije na pariški mirovni konferenci. Stari vladar je tudi visoko cenil prejšnjega predsednika Wilsona.

Skozi celih svojih 77 let življenja je bil kralj Peter skrajno demokratčen ter priprost v svojih življenjskih navadah in okusih. On ni maral ceremonij ter je zaničeval laskanje in komplimente. Vedno je vztrajal pri zahtevi, da morajo obstajati njegovi obedi le iz ene jedi. Vsi njegovi služabniki so bili vojaki-kmetje. Njegov dom v Beogradu je bil tako priprost, da se skoro ni spodobilo to za kralja. Kadar se je dobro počutil, je vedno osebno delal na vrtu in v kokušnjaku.

Kot večina Slovanov, je bil tudi on skrajno praznovoren. Smatral je številko 13 za usodepolno ter bi se v petek nikdar ne lotil nobenega podjetja. Če so ga vprašali glede njegovega praznovanja, je rekel, da pride v vsakem slučaju na dan skupna svota 13, če se sešteje posamezne številke vsakega posameznega leta, ki je bilo odločilno v zgodovini Srbije.

Tibet je mistična dežela, v kateri se ena deklica večkrat poroči s celo družino bratov.

Poroča F. W. Thomas.

Napotal sem se iz Kalimponga, istočno od Dardžilinga, na štiriinajst dni trajajoče potovanje skozi čudno in slikovito deželo do Hiangtse, ki se nahaja šest dni hoda od Lhasse, glavnega skrivnostnega mesta Tibeta.

Ob celi poti v Gintse je najti spalne kolibe, katere je postavila angleška vlada na korist trgovskim potnikom. V Gintse se nahajajo angleški trgovski agent, ki živi v fortu zavarovanem od petdesetih indijskih vojakov pod poveljstvom nekoga poročnika indijske armade. Tam je najti tudi angleški poštni urad ter enega indijskega doktorja.

Odšel sem v neki tibetanski samostan na poti ter preživel tam dolge ure, proučujoč starodavne manuskripte in knjige v družbi duhovnikov in lam (nižjih tibetanskih duhovnikov). Njih literaturnepredstavlja srednjeveški misel Indije ter je polna težko razumljive metafizike. Duhovniki nosijo visoke škornje iz blaga, katere zavezujejo zadaj, dolge hlače in dolgo suktnjo, ki je stkana iz dlake jake ali tibetanskega vola.

Meniki izdelujejo svoje lastne topove za svojo armado, katero organizirajo sami. Izdelujejo tudi svoje lastne meče, ki imajo dve ostrini, a puške se importira iz drugih dežel.

Ženske, katere sem videl, so robustne ter si ne pokrivajo obrazov. One nosijo krila in jopiče ter si vežejo svoje obilne lase v visoke frizure. Poroči se s celo družino bratov ob istem času.

Če je v družini, v katero se hoče deklica poročiti, deset bratov, se poroči z vsemi ob istem času. Po mojem mnenju je prišlo to raditega, ker je v Tibetu veliko manj žen kot pa možkih. Snubitev se vrši na običajni način Orienta, a tibetanska ženska ima dosti besede pri določitvi družine, v katero se hoče močiti.

Poročna ceremonija v Tibetu je kompleksna in zelo čudna zadeva. Zgodaj zjutraj na poročni dan privedita oče in mati poslovilen banket v hiši neveste. Po banketu ima duhovnik nagovor na nevesto, ki stoji pred njim. Sempatam vplete v svoj govor povest, ki napravi velik utis na nevesto.

Ko je vsega konec, zapusti nevesta hišo očeta na konju — to seveda le pri boljšestojecih ljudeh — ter se napoti v hišo ženina, kjer vržejo nanjo ponarejen meč, da na ta način ustrahujejo hudobne duhove.

Vrše se nadaljne ceremonije. V sobo prinesejo tudi kisló mleko. Ko je mleko izpito, pripustite nevesto. Poroči se z bratom ali brati ob istem času ali v presledkih, a pogosto živi nevesta s številnimi brati, ne da bi bilo kake formalne ceremonije, s katero bi se proslavilo poroko. V najboljših družinah gledajo na to, da niso vsi bratje ob istem času doma. Če se en brat doma, se drugi odstrani.

Francoz o zahtevah nemških delavcev.

Poroča Ferdinand Tuohy.

Nemški delavci so po svoji pretežni večini za mir. Oni bi nad vse radi videli uničenje oboroževanj in onih naprav, katere je mogoče porabiti izključno le za izdelovanje orožja, kajti obstoj takih naprav nudi stalno skušnjava za monarhiste in reakcionarce v splošnem. V protimilitarizmu nemških delavcev tiči največje, edino varno jamstvo miru.

To so sklepi, do katerih je prišel Leon Jouhaux, generalni tajnik francoske generalne delavske federacije, na temelju daljše preiskave razmer v Nemčiji, posebno pa v delavnicah, katere se je uporabljalo tekom vojne za izdelovanje velikanskih množin topov in municije, katero se je nato uporabljalo proti njegovim rojakom. Ravno med delavci v teh prejšnjih arzenalih, kojih nekatere se je sedaj pretvorilo v tvornice za izdelovanje poljedelskih in drugih strojev, dočim so postali brez vsake koristi, je našel največjo opozicijo proti vojnim industrijam.

Če se kondenzira ugotovila teh Nemecev, tako voditelj strokovnih unij kot navadnih delavcev brez vsake osebne odgovornosti, se lahko spravi skupaj soglasno z Jouhaux, njih želje in namene na naslednji način:

— Mi hočemo imeti mir. Mi nočemo miru le raditega, ker smo proletarci in ker je vojna najhujša nesreča, ki more zadeti proizvajajoči razred. Mi ne vodimo le s svoje strani ter z vsemi mogočimi sredstvi skupnega boja proti militarizmu v namenu, da udeležimo ideal, katerega gojimo skupaj s tovariši v drugih deželah, temveč se prav posebno oziramo na dejstvo, da je za nas direktno in neposredno koristi, če nasprotujemo zopetnemu oboroženju Nemčije. Ali ne spoznavate, da bi dalo tako zopetno oboroženje nove sile našim sovražnikom v notranjem, reakcionarnim elementom, možnim organizatorjem novih pučev? Vsak razmislek, ki ga je mogoče navesti, — notranji in zunanji, — nas sili, da preprečimo zopetno ustavljenje vojaških in municijskih tvornic.

— Bili smo mi delavci, ki smo iz svoje lastne inicijative ustavili in preprečevali izdelovanje vojnega materiala. Kar hočemo danes kot v novembru leta 1918, je preprečiti absolutno obnovenje te produkcije. Prisegli smo, da bomo preprečevali obnovenje izdelovanja orožja in municije. Mi nudimo svoja sredstva kontrole kot jamstvo, svojo željo kot zagotovilo mirolnih želja Nemčije.

To je govor, — pravi Jouhaux, katerega je čul ob vsaki priložnosti. — Stališče nemškega delavca je kategorično. — Nič več vojne in nič več dela za vojno. Gotovo mislijo nemški delavci, da bi moralo imeti razoroženje njih dežele za posledico tudi razoroženje drugih dežel ter računano na svoje tovariše v drugih narodih, da se bodo vrgli na slaven način v boj proti militarizmu in proti številnim vzrokom oboroženih konfliktov.

— Naše mednarodne obveznosti, — pojasnjuje Jouhaux, — so napotile člane naše organizacije, da so pogosto potevali v Nemčijo tekom preteklih dvajset mesecev. Vsi dokazi, katere se je nabralo v teku teh potovanj; in vsi pogovori, ki so se završili glede važnosti, katere pripisujejo nemški delavci razoroženju, so bili nanovo potrjeni v teku neke preiskave, katero sme ravno kar završili in sicer najprvo v prejšnjih vojnih tvornicah in drugič potom pogovor z delegati delavskih organizacij ter tehničnimi izvedenci, ki so zaposleni z delom rekonstrukcije. Brez volje delavcev ne bo nikdar mogoče najti ravnovesja in miru.

Jouhaux je ostro protestiral proti akciji Medzavezniškega kontrolnega komiteja, ki je, kakor pravi, odredil uničenje strojev, katere bi bilo boljše pustiti, da se jih izpremeni v miroljubne svrhe.

— Mi smo našli, — pravi oni, — da so bili vsi predpisi vojaških zastopnikov zaveznikov popolnoma izvršeni. V številnih slučajih smo bili prisiljeni priti do sklepa, da je uničenje v veliki meri presegalo cilj, katerega se je zasledovalo; da se je mnogo tega uničenja tikalo dragocenih sredstev produkcije in da ne more nikdo trditi, da je tako uničenje dikturala absolutna potreba. Konečno je postalo jasno, da so povelja medzavezniške vojaške komisije zelo pogosto nasprotovala zaželjenemu cilju, posebno ker so ustavljala, ovirala ali preprečevala popolno izpremenitev prejšnjih vojnih tvornic, katere bi se lahko prilagodilo potrebam miru.

— Jaz nočem razpravljati o tem vprašanju s tehnične strani, a naše poizvedovanje nas je privedlo do naslednjega zaključka: Ne zdi se nam mogoče na temelju sedanjih razmer, da bi mogle prejšnje nemške vojsne tvornice obnoviti svojo staro delavnost brez nadaljne zelo dolge in težavne re-transformacije. Lahko je reči, da je velika vojna pokazala lahkoto, s katero se mogoče uporabiti metalurgične in kemične industrije za prebranje armad. Storit tako pa se pravi pozabiti, da je bilo mogoče kaj takega doseči le po dolgih zavlačevanjih in izvanrednih tekočah. Če bi bila ta teza pravilna, bi moral priti človek do usodepolnega zaključka, da je treba uničiti celo celiko nemško industrijo v namenu, da se razoroži Nemčija.

Zelo definitivno prepričanje je bilo ustvarjeno med onimi, ki so vodili to preiskavo. To prepričanje namreč obstaja v tem, da materialne odredbe medzavezniške kontrolne komisije in naj so še tako odločne, ne predstavljajo resničnega jamstva. Demoriralo, razpršilo in spravilo se je na druge kraje stroje prejšnjih municijskih tvornic. Bili smo priča mučnim prizorom. Svet ni tako bogat na produkcijskih sredstvih, da bi mogel človek z veseljem gledati na prizor, kako se fine stroje razbija ter jih izpreminja v staro železo. To bi ne bilo tako slabo, če bi se s tem ustvarilo kako jamstvo in varstvo. Tega pa človek ne more priznati. Prisiljen je premeriti zopet enkrat politično zmoto, ki je hotela združiti Nemčijo ter vzela v poštev le materialno stran problema, a zanemarila moralno in socialno stran vprašanja. To je v resnici bankerstvo.

— Če nas je ta preiskava glede prejšnjih nemških municijskih tvornic kaj naučila, je pri tem najboljše to, da tiči edino jamstvo razoroženja v volji delavcev.

— Kaj pa hočejo imeti delavci? — je vprašal poročevalec.

— Vse kar hočejo, je to, da se jih pusti delati. Oni pravijo: Mi verujemo v to, da mora Nemčija popraviti škodo, katero je storila. Vemo pa in tudi vi veste, da more zadostiti svojim obveznostim le z delom. Zakaj se torej skuša preprečiti Nemčiji povratek k normalni aktivnosti? — Izza našega obiska, — je nadaljeval Jouhaux, — so sovjeti, ki vodijo prejšnje vojne delavnice, formalno proglasili sklep delavcev, da se bodo borili proti militarizmu. Ta sklep je v soglasju z vsemi dokazi, katere smo nabrali na oni strani Rena. Ima pa še večjo vrednost. Celi problem odnošajev Nemčije z drugimi državami, celi problem miru v Evropi in po celem svetu, vključuje dejstvo, da je treba dovoliti nemški demokraciji večje mesto, ji pomagati v njenih težkočah ter pospeševati njeno dobro voljo. Brez tega si ni mogoče misliti nič drugega kot nasilje in pretanje.

Tibetanske ženske imajo fine lepote, so predstavljali mitološke naravne glasove in v Gintse so prizore o rojstvu Bude v nekem priredili meni na čast neko tibetanskim prejšnjim življenju, tekom kate-tansko opero. Trajala je pet ali rega je pokazal čudovito radodarnost ur. Slavni igralci in igralke nosijo, kajti razdal je vse svoje prez iz Lhasse, s prav-določnim tipom moženje med-berače.

Henrik H. Ewers:

Domina.

Za "Glas Naroda" prevel A. Šabec.

(Konca.)

Nato so prišli barbari s severa. Vzeli so deželo ter porušili mesto. Samo pred hišo vladarja so si dejali "stoj!" ter niso niti enemu članu vladarske rodbine skrivili lasu na glavi. In predniki Hong - Doka so istotako zaničevali te severne barbare kakor so prej zaničevali svoje lastno ljudstvo; nič ni moglo izpolniti onega velikanskega prepada. Živali so bile tudi ti ljudje, uprav kakor oni drugi — oni, predniki Hong - Tonga pa so bili ljudje, katerim je bila znana modrost filozofov.

Nato so prišla v deželo čudna bela bitja, in Hong - Dikov oče je spoznal z veselje osuplostjo, da so ta bitja ljudje. Sieer je tudi pri teh videl razliko med seboj in njimi, a ta razlika je bila neznatna, v primeri z njegovimi ljudmi. In kakor tudi mnogi drugi velikaši Tonkina, je takoj občutil, da spada na k njim. Odtod tud vedno njegova dobrohotna pomoč napram Francozom. Ko so ga nato imenovali zavojevalec civilnim prefektom province, ga je ljudstvo vendar smatralo kot pravega deželnega kralja.

Tako je vzrasel Hong - Dok, sin kneza, ki naj bi pozneje sam zavladal. Kakor njegov oče, tako je tudi on videl v Evropejcih ljudi, ne pa nemene živali. Toda sedaj, ko se je spet sreča nasmehljala njegovi rodbini, je imel več prilike, da se natančneje seznanji s tujei. V neprestanem stiku z Legijo je postal njegov pogled tako bister in gotov, kot je moj lasten: izpoznati prostaka, ki je bil gospod, in oficirja, ki je bil hlapec kljub svojim zlatim našivom. On je dobro videl, da stoje vsi ti vojniki visoko nad njegovim ljudstvom, a ne nad njim! Njegov oče je smatral vsakega beleca sebi enakim, a ne tako on, njegov sin. Hong - Kong je zaničeval vojno rokodelstvo prav tako, kakor vsako drugo. Vedel je, da znajo vsi ti vojniki čitati in pisati, to mu je bilo končno vseeno — toda redki so bili med njimi, ki bi vedeli, kaj je filozofija.

Hong - Dok je pričakoval, da bo našel pri teh belcih vsaj nekakšno modrosti, a ni našel o njej niti sledu. Belci so vedeli o postanku vseh stvari manj, kakor zadnji orientalski kadilce opija.

Tak je torej bil Hong - Dok. Prav nič ga torej ni moglo raniti, ko se je ena ali druga njegovih žena spozabila s kitajskimi tolmačema ali mojim fantom. Če bi imelo to razmerje posledice, tedaj bi dal Hong - Dok otroke enostavno utopiti, toda ne morda iz sovraštva ali iz maščevanja, — temveč kar tako, kakor utopimo mlade pse — nočemo jih pač imeti pri hiši. In če bi ga kadet, ki je našel dopadenje na eni njegovih žen, prosil, da mu jo podari, bi Hong - Dok to takoj storil.

Toda kadet je prišel v njegovo hišo kot gospod — njegovo ženo pa mu je vzel kot hlapec. Že prvi večer je Hong Dok spoznal, da je kadet izrezljan iz finejšega lesa kakor marsikateri njegovih tovarišev. Zato ga je tudi Hong - Dok vzljubil ter mu edprl na steznj vrata svoje hiše.

Nekega dne je prišel negov sluga k njemu s poročilom, da sta kadet in Ot - Čen na vrtu. — Hong - Dok je pogledal skozi okno ter ju opazil, ko sta ljubimkalka za nekim rožnim grmom.

Torej zato je prišel kadet sem! Ne radi njega, Hong - Doka, — temveč radi njegove žene, navadno živali! Tedaj se je Hong - Dok čutil smrtno razžaljenega v svojem samoljubju — a ne v onem smislu kot kak evropski zakonski mož. Toda ker mu je ta tuje hlinil prijateljstvo in ker mu je tudi on naklonil svoje prijateljstvo. Da je bil pri vsej svoji modrosti on bedak in neumnec v primeri s tem mladim vojnikom, ki je skrivaj, kot kak sluga, zalezoval njegovo ženo. Da je svoje ljubezen naklonil nečemu, kar stoji tako nizko pod njim. To ga je bolelo.

Vidite, to je bilo, kar ta ponosni žolti vrab ni mogel prenesti. Nekega večera so ga prinesli njegovi služabniki v nosilnici pred mojo vilo. Stopil je iz nosilnice ter prišel smehljaje na verando. Kako vedno, je prinesel tudi sedaj seboj nekaj daril, male pahljaje iz slonove kosti, dražestno

izrezljane. Pri meni je bilo tudi par oficirjev; Hong - Dok jih je zelo uljudno pozdravil, sedel k nam in molčal; komaj troje besed je izpregovoril celo uro, dokler se niso oficirji poslovili in šli. On je čakal, da je utihnil peket njihovih konj, nato pa je prišel, čisto mirno, sladko, kakor da mi ima povedati najvselejše novice: — Prišel sem, da vam nekaj povem. Kadeta in Ot - Čen sem dal namreč križati.

Dasi Hong - Dok ni imel navade zbijati šal in dovptov, sem vendar domneval v prvem hipu, da tiči za tem kaka norčija. Ugajal mi je tudi njegov ton, tako da sem se takoj pomiril ter ga tudi jaz istotako mirno vprašal: — Tako? In kaj vse ste še z njima naredili?

On je odvrnil: — Dal sem jima zašiti ustne.

Sedaj sem bil jaz tisti, ki se je smejal: — Ah, čes ne povedel! — In kakšne ljubeznivosti ste jima še izkazali? — In zakaj vse to?

Hong - Dok je govoril mirno in resno, a oni sladak smehljaj ni izginil z njegovih ust. — Zakaj? No, zalotil sem ju "in flagrantij", kakor pravice.

Beseda mu je tako ugajala, da jo je ponovil. — In flagrantij? — Kaj ne, v Evropi ima goljufani zakonski mož pravico, kaznovati tatu svoje časti?

Ta sladka porogljivost je bila tako samozavestna, da nisem mogel najti besed, da bi mu odgovoril. On pa je nadaljeval, še vedno z istim sladkim smehljajem, kot da pripoveduje najzeloestvenjšo stvar sveta: — Jaz sem že torej kaznoval. In ker je bil kristjan, zato sem smatral za najbolje, da mu namenim krščarsko smrt: mečil sem, da mu bo ta način smrti najbolj ugajal.

— Ali sem imel prav? — Ta čuden način zbijanja šal mi ni več ugajal. Jaz nisem niti malo dvomil, da se šali, a vendar se me je polastilo neko čudno čustvo in želel sem, da bi že skoro končal s svojimi neumestnimi šalami. Zato sem dejal:

— Gotovo! Popolnoma pravilno. Prepričan sem, da vam je tudi kadet hvaležen za izkazano pozor nost.

On pa je zmaljal žalostno z glavom: — Ne, tega ne verjamem. — Vsaj rekel ni niti besede o tem. Samo kričal je.

— Kričal jo? — Da, — je dejal Hong - Dok s sladkim, melanholičnim obžalovanjem, — kričal je. Mnogo bolj kričal kot Ot - Čen. Neprestano je molil k svojemu Bogu, vmes pa je kričal. Kričal je bolj kot pes, kadar se ga pobija. Bilo je res zelo neprijetno. Zato sem mu moral dati zašiti usta.

Želel sem, da že konča, zato sem dejal: — Je to vse? — Pravzaprav vse. — Dal sem jih prijeli ter zvezati in nato sleči. Kajti njegov Bog je bil tudi nag, ko je umrl na križu, ali ne? Nato so jima zašili ustne ter ju križali; nato pa sem ju ukazal vreči v reko. To je res vse!

Bil sem vesel, da je končal. Dejal sem: — No, in kaj hočete pravzaprav s tem? Jaz čakam na vašo izjavo.

Hong - Dok me je pogledal, kakor da me ne razume prav. Nato pa je nadaljeval s hlinjeno usmiljenostjo: O, to je bilo samo maščevanje ubogega, ogoljufanega zakonskega moža.

— Že dobro, — sem odvrnil, — že dobro! Toda povejte mi končno, kam merite s tem. Kje je končna točka.

— Točka? — On se je zelo zadovoljno smehljaj, kakor da bi mu prišla ta beseda neizrečeno prav. — O, prosim, samo nekoliko še počakajte. — Naslonil se je nazaj v naslanjaj in umolknil. — Tudi jaz nisem občutil nikakega veselja, da bi še nadalje tiščal vanj, zato sem sledil njegovemu vrgledu.

Tako sva sedela kake pol ure; nihče ni izpregovoril besede. Notri v sobi je bila ura šest.

— Zdaj zdaj mora priti, — je dejal Hong - Dok tiho. Nato se je obrnil k meni: Ali bi ne hoteli prosim, reči fantu, naj vam prične daljnogled? — Pomignil sem Eani, in ta mi je prinesel daljnogled. Toda predno je mogel Hong - Dok še kaj reči, je skočil vzkriku ter se naslonil daleč preko ograje. Iztegnil je roko, pokazal z

njo proti desni, proti Rdeči reki ter triumfalno zaklical: — Vidite, vidite, tukaj prihaja — točka!

Nastavil sem svoj daljnogled na oči in napeto gledal skozi fino brušena stekla. Čisto, čisto zgoraj sem opazil sredi veletoka neko malo pičico. Pičica je prihajala vedno bližje in jaz sem spoznal da je to mali plav. Na plavu pa dva človeka, dva gola človeka. Nehote sem stekel na skrajni konec verande, odkoder bi bolje videl. Na plavu je ležala na hrbtu neka žena, njeni razpletini črni lasje so ji padali v vodo — spoznal sem jo: bila je Ot - Čen. Na njej pa je ležal mož — njegovega obličja nisem mogel videti, pač pa sem videl barvo njegovih plavih las — moj Bog, kadet, kadet! Dolgi železni žebli so pribili roke na roke, noge na noge in še so tičali globoko v lesu plava; tenki, temni curki krvi so curjali preko belega lesa. Tedaj sem videl, kako je kadet dvignil glavo ter jo stresel, čivje stresel. — Vem, dajal mi je znak — — — oboja še živita, še živita!

Odpadel mi je daljnogled in za trenotek sem izgubil skoraj zavest. Ampak samo za trenotek, nato pa sem zarjovel, zatulil kot blaženi mojim ljudem: V čolne, v čolne! — Stekel sem nazaj preko verande — — — tam je stal Hong Dok, vsa smehljajoč in ljubezvin. Zgrabil sem žoltega lumpa za grlo ter ga stresel. Cutil sem, kako so se zarili moji krenpljvi v to proketo grlo.

Nato sem ga spustil in pačel je kot vreča na tla. Kot obseden sem planil po stopnicah navzdol, vsi moji ljudje za menoj. Stekel sem k veletoku in odpel prvo verigo, s katero je bil priklenjen čoln. Nekdo mojih služabnikov je skočil v čoln, a je takoj izginil ter se pogreznil do pasu v vodo: dno je bilo izbito. Tekli smo k drugemu čolnu, k tretjemu, od enega k drugemu, vsi so bili do roba polni vode, vsem je bilo izbito dno. Zaklical sem svojim ljudem, naj orž pripravijo veliko džunko, toda tudi ta je imela polno lukenj in bilo bi popolnoma nemogoče odpluti z njo na veletok.

— To je delo Hong - Dikovih služabnikov! — mi je zaklical moj indijski nadzornik. — Videl sem jih, kako so se plazili tod okoli.

Skočili smo zopet na breg. — Ukazal sem, naj potegnejo čolna na breg, ga obrnejo ter izlijejo vodo in pribijejo naglo par desk na čolnovo dno. Ljudje so skočili v reko, pričeli so vleči, porivati ter se skoro zgrudili pod težo velikega čolna. Jaz sem kričal, naj se podvizajo, hkratu pa gledal na veletok.

Cisto blizu je priplaval plavdim, oddaljen morda komaj petdeset metrov od brega. Iztegnil sem roko, kot da bi hotel prijeli plav —

— Kaj pravite? Plavati? O da, na Renu ali na Seini! Ampak v tem veletoku? In bilo je v juniju, vam pravim, v juniju! V tem času je reka mrgolela krockidlov, in posebno ob solnčnem zatonu! Tesno okoli plava so plavale te ostudne bestije, in enega sem videl, kako se je s prvimi nogami spel na plav ter kako je s koncem svojega dolgega žrela zadel ob križano telo. Oni so vohali svoj plen, spremljali so ga, svesti si, da jim ne uide.

In zopet je kadet v obupu stresel svojo plavalaso glavo ter zakričal, naj vendar že za božjo voljo pridemo —

Toda bilo je, kot da je bila ta prokleta reka v zvezi s Hong - Dokom; rastlinje reke je držalo trdno čoln ter ga ni hotelo izpuustiti. Vlekli smo in porivali, vendar je slo delo neznanško počasi izpod rok, mali plav pa se je med tem vedno bolj oddaljeval.

Nato je privedel nadzornik konje. Vpregli smo jih in ti so potegnili čoln v vodo. Trije ljudje so morali neprestano pletti vodo iz čolna, in kljub temu smo bili kmalu vsi do kolen v vodi. Neznanško počasi smo plavali naprej.

Ker se je že stemnilo, smo prižgali smolnate plamenice, katere smo vzeli seboj. Ob njihovem svitu smo preiskavali roko, a našli nismo ničesar. Iskali smo cele ure, a ves naš trud je bil zaman.

Pristali smo v Port du Edgard in jaz sem takoj alarmiral ljudi. Komandant je takoj poslal na reko štiri velike čolne in dvoje džunk. Tri dni so preiskavali reko. Toda tudi oni niso imeli več sreče od nas. Poslali smo brzojavke vsem postajam navzdol ob reki. Nič. — Nihče ga ni več videl, ubogega kadeta!

Jugoslavija in Madžarska.

(Dopis v "Slov. Narodu".)

Prestali smo drugo Karlovo krizo, ki je vzbudila v naši državi in drugod po svetu toliko vznemirjenja. Karel Habsburški je odpravljen na Madeira. Toda s tem se ni rešeno madžarsko vprašanje oziroma vprašanje razmerja med nami in madžarsko državo. Za nas je samo na sebi čisto brez pomena, če prebiva Karel na Madeiri ali kje drugje. Jedro vprašanja tiči drugje.

Madžarska je samostojna, neodvisna država v naši neposredni sosesčini. Vsak pameten človek bo želel, da živi s sosedom v tesnih, prijateljskih razmerjih. Toda naša stvar ni, da bi penjali Madžarom naše prijateljstvo. Priti morajo sami do spoznanja, da je prijateljstvo z nami zunje samo koristno in potrebno. Šele potem bo mogoče z njimi govoriti. Dokler pa tega spoznanja ni, ne moremo tudi mi storiti ničesar drugega, kakor da gledamo na sebe in na svoje koristi. Prijateljstvo se ne da izsiliti, ne izprostiti. Priti mora iz spoznanja, in za spoznanje je treba časa.

Od Madžarov torej ne prosimo ne prijateljstva ne ljubezni. — Njihova stvar je, v kakšni smeri se razvija njihovo spoznanje in kakšno politiko hočejo zavzeti v svojem delokrogu. Mi imamo samo dolžnost, d čestito svoje koristi in imamo pravico, zahtevati od sosedov, da nas ne vznemirjajo. Nam je čisto vseeno, kako urede Madžari svoje notranje razmere. Zaradi nas si lahko izbere ono obliko vladavine, ki jim najbolj prija, samo da ne preti ir tega za našo državo nobena opasnost Karel Habsburški ali katerikoli drugi Habsburžan na čelu madžarske države bi pomenil trajno opasnost za našo državo. Njegova odstranitev pa ni za nas še nobena garancija. Njegov prihod na Madžarsko je bil samo simptom, a ne vzrok. Za nas ni dovolj, ako se odstranijo samo simptomi.

Edino realno garancijo bi nam mogla dati madžarska demokracija. Madžarska živi še v svoji romantični viteški tradiciji in v nji vlada še fevdalni srednjeveški gospodarski sistem. Grofi, ki so lineli pred vojno slavno ime, igrajo tudi še sedaj veliko politično vlogo. Njihova politična ideologija se pretaka še po starih strujah. Konstrukcije njihovih govorov zvane tako slično orim, ki so odmevale pred vojno. Ta srednjeveški fevdalizem je še pomešan z neko azijsko brutalnostjo. O socialni politiki ni sledu. Socialno vprašanje rešavamo "brahijalni oddelki" z "brahijalnimi sredstvi".

Mi imamo pred očmi čudno anomalijo, da se nahaja v sredini demokratske Evrope neki popolnoma nedemokratski državni sistem, ki živi z duhom one dobe, katere je v svetovni vojni utonila v potokih krvi in izgubila vsako pravico do življenja. Ta anomalija je neprestana nevarnost za našo državo. Svetovna vojna se je bojevala za zmago demokracije in ta demokracija je tudi zmagala, pa ima zato tudi pravo, da se uveljavi. Na Madžarskem pa se ni v tem oziru izpremenilo ničesar. Samo kraljevski prestol je ostal začasno nezaseden in za enkrat greje prestor Horthy, da najde novi vladar takoj toplo gnezdo, kadar pride.

Edino jamstvo za dobro razmerje med nami in med Madžari bi mogla dati demokracija, ako zaviada tudi na Madžarskem. Svetovna vojna se je bojevala za zmago moderne demokracije nad stari absolutističnimi sistemi. Ako hočemo, da tudi na Madžarskem zaviada demokracija, se s tem ne vmešavamo v notranje madžarske zadeve, nego se samo postavljamo za velike cilje človečanstva. — Deklar pa vlada na Madžarskem stari sistem, ali nobene garancije za našo varnost. In vendar nam ne bo nihče odrekal pravice, da se čuvamo. Mi ne motimo nikogar, a imamo tudi od drugih pravico zahtevati, da nas ne motijo.

Zadolžen in pozabljen Trst.

"Piccolo" se bavi s proračunom tržaškega mesta 1921. Takoj uvodoma pravi, da občinske finance niso nikakor ugodne in dostavljajo tudi takoj, da se prve tri leta ni izvršila dolžnost napram Trstu. Leta 1914 so znašali stroški tržaške občine okoli 24 milijonov, sedaj znašajo okoli 94 milijonov. K temu pravimo mi; res je, da je vojna globoko posegla tudi v tržaške mestne finance, ali res je pa tudi, da se v Rimu nekatere sistematično dela na to, da se Trst ne bo mogel nikdar več dvigniti do svojega nekdanjega sijaja. Deficit za leto 1921 znaša 24 milijonov. List pravi, da je služil za vodnika v občinski upravi temeljni kriterij, ki je bil ta, da se ima pospeševati razvoj mesta. V to svrhu so se uporabljala sredstva in ko so zmanjkovala, je pomagala država. Izplačala je na prednjih 140 milijonov. Zraven tega pa je še naraslo drugih posojil za 36 milijonov in ako prštejemo deficit 24 milijonov, znaša znesek dolgov okoli 200 milijonov. Tako stoji stvar. Taka je prava situacija, in Tržačani naj jo smatrajo za resno.

Komaj je bila "la grande Patria italiana" pohvaljena, pričelnajo v "Piccolo" nove skrbi za Trst in da so zato vsi slavospevi "Materi Domovini" skrajno pretirani. Gre namreč za drugi Belotijev načrt, po katerem se ima zgraditi brodov za 200 milijonov lir, 13 brodov za erte na otoke in v kolonije hoče zgraditi italijanska vlada. Delo ima porazdeliti na razne ladjedelnice, ali kakor doslej, tako se tudi v tem novem načrtu ne upoštevaajo ladjedelnice v Julijski Benečiji, marveč v drugih provincah. "Piccolo" prav ponižno meni, da se mora vendar enkrat upoštevat ladjedelna industrija v Julijski pokrajini. Tako se vidi, da italijanska vlada tuintam odšteje kake lire za Trst, ali takrat, kadar bi bilo res kaj treba storiti za procvit pristanišča ali za tržaško industrijo, pozabi na Trst in ima pred očmi le industrijo in prospeh v drugih provincah. V Rimu smatrajo Trst za nadležnega berača, ki ni nikdar sit. Tako so rekli pred kratkim nekateri italijanski listi. Vse kaže, da imajo prav.

— Kaj jaz mislim! Najbrž, da je plav običal kje na bregu. Lahko tudi, da je zadel ob kak hloed ter se razbil. Tako ali tako: črni reptili so dobili svoj plen.

Starec je izpraznil svoj kozarec ter ga pomolil fantu, da mu ga iznova napolni. Pil je še enkrat, hitro, izpraznil ga je na dušek. Nato si je pogladil svojo umazano-sivo brado.

— No, — je nadaljeval, — vidite, to je moja povest. Ko smo prišli nazaj k moji hiši, je Hong - Dok izginil, in z njim tudi njegovi služabniki. Nato je prišla preiskava — govoril sem že o tem — toda pripravila ni ničesar novega na dan.

Hong - Dok je zbežal. In ničesar več nisem čul o njem, dokler ni nekega dne v moji odsotnosti nekdo prinesel te skrinjice. Moji ljudje so dejali, da je bil dočetni neki kitajski trgovec. Jaz sem poizvedoval za njim, a zaman. Torej vzemite svoje skrinjice ter si ogledjte slike, katerih še ne poznate.

Edgard Viderhold je zopet na-

Nemška izvozna prepoved.

Vesti se širijo, da bo nemška državna vlada izdala izvozno prepoved za vse tekstilno blago, izvzemši surovine, čipke, vezene in posamentirsko blago. Ta prepoved naj bi stopila v veljavo z dnem 15. decembra. Po taki naredbi bi bilo treba za izvoz tekstilij izvoznega dovoljenja v vsakem posameznem primeru kakor je to že prej bilo. Novo izvozno prepoved je vlada na hitrem sklenila, ne da bi se bila prej z interesi sporazumela. Pojavlja se zategadelj silen odpor v širokih krogih nemške tekstilne obrti. — Neposredni povod za izvozno prepoved je poleg grozečih posledic razprodaje v Nemčiji, ki jo je pričakovati vsled obilnih nakupov od strani inozemstva z dobro valuto, dejstvo, da so bili doslej

le svileni fabrikati na izvozni listi. Za te je bilo plačati zelo visoke izvozne oddaje. Medtem ko je bilo drugo tekstilno blago, čegar izvoz je bil dovoljen, tudi — prosto oddaj. Smatralo se je splošno ureditev za potrebno. S to izvozno prepovedjo se vzpostavlja dalekosežna izvozna kontrola, za katero treba zopetnega oživiljenja številnih uradov za vnanjo trgovino. Ekspozitni trgovini pa nastanejo težke ovire.

Dospelo je novo suho grozđe.

Muštet selo slatke debele jagode, boksa 50 funtov \$1.00
Cipar grozđe največje in najsladkše jagode, boksa 50 funtov \$1.00
Malo črno grško grozđe, selo slatke, boksa 50 funtov \$1.00
Polite 13. ra račun vrste boksa 21 narocite in pošilj bomo takoj.
BALKAN IMPORTING CO.
81-53 Cherry St., New York, N. Y.

Knjige! = Knjige!

7. zv.: Prihajač. Zanimiva povest.	60
9. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 1. zvezek	1.00
10. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 2. zvezek	1.00
11. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 3. zvezek	1.00
14. zv.: Brencelj: Ljubljanske mlade (Fotobe ljubljanske mlade)	75
15. zv.: P. Coloma: Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	75
16. zv.: Ne v Ameriki! Po resničnih dogodkih.	75

2. zv.: Maron, krščanski deček iz Libanona	25
3. zv.: Marifan, črtna, povest iz kavkaških gor	25
4. zv.: Prški Judek, povest. II. del	25
5. zv.: Tri indijske povesti	25
6. zv.: Baralčin asak. Zgodovinska povest iz japonskega življenja	25
10. zv.: Zvezd sin, povest iz vrede Akbarja Velikega	25
11. zv.: Bleda in bela vrtnica, povest	25
12. zv.: Korejska vrnica. Črtna iz misijonov v Koreji	25
13. zv.: Eoj in nuaga, povest iz Amara	25
14. zv.: Prilega huzarskega glavarja, povest iz zgodovine kanadske vojske	25
15. zv.: Angelj smrtje — Prastarska povest	25
16. zv.: Zlatokop, povest	25
17. zv.: Prvi med Indijanci ali vojnja v Nibaragno	25
18. zv.: Preparjanje indijskih misijonarjev	25
9. zv.: Mlada nemarka, povest	25

Bob za mladi rob, pesnitve	30
Dedek je pravil, pravilica	40

Skrič za črno: v usnje vezano	1.00
Doli s orožjem: v platno vezano	50

Kajski glasovi: v platno vezano	90
v kost vezano	1.70
v usnje vezano	1.90

Ziruljevi držav	15
Zemljevid Slovenije	10
Zemljevid Evrope	20
Velika slovenska mapa	2.50
Zemljevidi: New York, Illinois, Colorado, Kansas, Montana, Minnesota, Wyoming in Alaska	25

Knjiga za lahkomisne ljudi, Spisal I. Cankar	1.75
Čet tedaj v zrakoplovu	2.00
Amerika in Amerikanci	5.00

1. zv. Znamenje štirih. Povest do četrti a Sherlock Holmes	90
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest a dobe zvoauskih apostolov	60
3. zv.: J. vraz Zmagoval, povest — Med Plazovi, tirolska povest	20
4. zv. Male žitljence, povest	65
5. zv.: Zaduja kmečka vojska, zgodovinska povest	75
6. zv. Goslarjev sin — Firžgar, povest	30

3. zv.: J. vraz Zmagoval, povest — Med Plazovi, tirolska povest	20
4. zv. Male žitljence, povest	65
5. zv.: Zaduja kmečka vojska, zgodovinska povest	75
6. zv. Goslarjev sin — Firžgar, povest	30

1. zv. Znamenje štirih. Povest do četrti a Sherlock Holmes	90
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest a dobe zvoauskih apostolov	60
3. zv.: J. vraz Zmagoval, povest — Med Plazovi, tirolska povest	20
4. zv. Male žitljence, povest	65
5. zv.: Zaduja kmečka vojska, zgodovinska povest	75
6. zv. Goslarjev sin — Firžgar, povest	30

Stric Tomova Koča	50
Rinaldo Rinaldini	50
Sv. Notburga	35
Pravljice za Mladino, S. Košutnik	30
Elizabeta	35
Veliki vsevedelj	50
Zgodovnik, (2 zvezka)	1.00
Čevrtina Borograjska	60
Sv. Genevra	35

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St.,
New York

Opomba: Naročila se priloži denar, bodisi v gotovini, money order ali poštne znanke po 1 ali 2 cenia. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo. Ne naročate knjig, katerih ni v celniku. Knjige pošiljamo poštno preplačeno.

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaborian.

Ze "Glas Naroda" prevel G. P.

6 (Nadaljevanje.)

Gospoda Senešal in Dobižon sta se tresla od razburjenja. — Dobro, zelo dobro, — je rekel gospod Galpin. — Zelo dobro storjeno.

— Vi veste, — je nadaljevala grofica, — kako težko je predramiti kmečke ljudi. Zdelo se mi je cela večnost, ko sem klečala poleg svojega moža. Konečno je ogenj prebudil par delavcev in tudi naše služabnike. Prihitele so ven ter kričali: — Ogenj! — Ko so zagledali mene, so prihitele ter pomagali odnesti moža na varno mesto. Nevarnost je namreč postajala vsaki trenutek večja. Požar se je širil s strašno silo, predvsem radi hudega vetra. Skednji so že predstavljal velikansko maso ognja. Gorela so tudi zunanja poslopja ter žgancjeh. Tudi streha glavne hiše je bila že na več mestih in plamenih. Med vsemi ljudmi pa ni bilo niti ene mirne glave. Bila sem tako omočena, da sem pozabila celo na svoja otroka. Soba, v kateri sta bili deklici, je že gorela, ko je neki junaški dečko planil noter ter iztrgal moji hčerki iz žrela smrti. Prišla sem k sebi šele takrat, ko je dospel dr. Sejnbo ter me potolažil. Ta požar nas bo najbrž uničil, a kaj me briga to. Glavna stvar je, da so ostali moj mož in oba otroka živi.

Da. Sejnbo je dal več kot enkrat izraza svoji velikanski nestrpnosti. On ni odobral teh uvodnih korakov. Ostali, župan, pravdnik in celo služabniki, pa so komaj zadrževali svoje razburjenje. Zdravnik je zmgival z rameni ter mrmral med zobmi:

— Same formalnosti! Kako malenkostno! Kako otročje!

Potem ko je snei svoja očala, jih obrisal ter zopet nataknil na nos, je sedel za mizo ter se pričel zabavati s tem, da je delal kroge iz petnajstih zrn, katere je potegnil iz telesa grofa. Ko pa je izgovorila grofica svoje zadnje besede, je vstal, se obrnil proti gospodu Galpinu ter rekel na kratko:

— Sedaj, gospod, upam, da mi boste zopet prepustili mojega pacienta.

Sodnik je bil precej razburjen ter je imel dosti vzroka za to. Nagubil je torej čelo ter rekel:

— Jaz cenim važnost vaših dolžnosti. Po mojih mislih pa niso moje dolžnosti prav nič manj slovesne in tudi prav nič manj nujne.

— O!

— Vsled tega vas prosim, gospod, da mi dovolite nadaljnih pet minut.

— Deset, če treba, gospod. Opozarjam vas le, da lahko vsaka minuta od sedanj naprej ogroža življenje mojega pacienta.

Stepila sta si nasproti ter se merila z izzivalnimi pogledi, ki so razodevali skrajno animoznost. Gotovo se ne bosta prepirala ob postelji umirajočega moža. Grofica se je bala nekaj takega, kajti rekla je očitajno:

— Gospodje, prosim vas, gospodje . . .

Mogoče bi njena intervencija prav nič ne koristila, če bi ne nastopila gospoda Senešal in Dobižon, kojih vsak je nagovoril enega izmed obeh nasprotnikov. Gospod Galpin je bil očitno bolj kljubovalen kot njegov nasprotnik, kajti kljub vsemu je zopet pričel zaslizavati grofa ter rekel:

— Staviti vam hočem le še eno vprašanje, gospod. Kje in kako ste stali, kje in kako je stal po vaših mislih napadalec v trenutku, ko je bil izvršen zločin?

— Gospod, — je odvrnil grof, z očitno velikim naporom, — stal sem, kot sem že povedal, na pragu svojih vrat, zroč na dvorišče. Napadalec je moral stati kakih dvajset jardov proč, na moji desni strani, za sklado d va.

Ko je zapisal ta odgovor ranjenega moža, se je sodnik še enkrat obrnil proti zdravniku ter rekel:

— Vi ste čuli, kar je bilo rečeno, gospod. Sedaj pa je vaša stvar pomagati pravici ter nam povedati, iz kake daljave je moral streljati napadalec.

— Jaz se ne pečam z ugankami, — je odvrnil surovo.

— Bodite previdni, gospod, — je rekel Galpin. — Pravica, katero zastopam jaz, ima pravico in tudi sredstva, da si s silo pridobi respekt. Vi ste zdravnik, gospod in vaša znanost lahko odgovori na moje vprašanje s skoro matematično natančnostjo.

Zdravnik se je zasmejal ter rekel:

— Saj res. Znanost je dospela do te točke, kaj ne? Katera znanost? Sodnijska medicina, brez dvoma. Oni del naše profesije, ki je vedno na uslugo sodiščem ter se pokori ukazom sodnikov.

— Gospod!

Zdravnik pa ni bil človek, ki bi se dal dvakrat poraziti. Hladno je vsled tega nadaljeval:

— Jaz vem, kaj hočete reči. Nobene ročne knjige sodnijske medicine ni najti, v kateri bi ne bilo natančno rešeno vprašanje, katero ste mi stavili. Jaz sem študiral te knjige, ta strašna orožja, katerih se znate vi gospodje juristi tako uspešno posluževati. Jaz vem za mnenje Devergje-ja in Crifala ter vem, kaj učita Caspar in Tardieu. Jaz vem, da trdijo ti gospodje, da lahko povejo skoro na inč, iz kake daljave je oddan ta ali oni strel. Jaz pa nisem tako strašno izurjen. Jaz sem ubog zdravnik z dežele, nevađen zdravnik, ki se peča z dravljenjem boleznih. Predno podam torej svoje mnenje, ki bo mogoče stalo življenje ubogega vraga, moram imeti čas za premislek in primerjanje.

Imel je tako očitno prav, da se je udal celo gospod Galpin.

— Izvedeti sem hotel za vaše mnenje zgolj v informacijske svrhe, — je odvrnil. — Vaše resnično in skrbno preiščeno oficielno mnenje bo seveda vsebovano v posebnem ugotovilu.

— Če bo prišlo do tega.

— Prosim vas torej, da me neoficijelno informirate, kaj mislite o naravi poškodb grofa Klodijez?

Dr. Sejnbo si je cerimonijozno nataknil očala na nos ter nato odvrnil:

— Moj utis, v kolikor morem soditi sedaj, je ta, da je grof natančno ugotovil dejstva. Popolnoma sem pripravljen vrjeti, da je ležal napadalec v zasedi za sklado d drva in v razdalji, katero je omenil grof. — Tudi lahko potrdim, da sta bila oddana dva strela iz različne razdalje. — eden iz večje bližine kot pa drugi. Dokaz temu je najti v naravi ran, kojih eno, v bližini ledij, bi lahko znanstveno imenovali . . .

— Mi vemo, v kaki razdalji izgubi krogelja svojo moč, — se je vrnil vmes gospod Senešal, katerega je pričel dražiti dogmatični ton zdravnika.

(Dalje prihodnjič.)

Ali potrebuje Jugoslavija vojno mornarico?

V Washingtonu se je sestala konferenca za razorožitev! Sklicali jo je predsednik Harding, mož, ki gleda v duhu grozote prihodnjih vojn in ki je sklenil te grozote popolno onemogočiti ali vsaj deloma preprečiti, in to potom sporazuma petih velesil; da se v prvi vrsti opusti oboroževanje na morju, to je zgradite velikih svetovnih mornaric, in da se njih stanje postavi na mini num — na toliko, kolikor baš potrebuje ena teh peti hvelesil za obrambo svojih prekomorskih posesti.

Idealen načrt, ali da bi se mogel uresničiti, je zelo negotovo. — Ne smemo se dati zasleptiti, tudi ako bo načrt protokolarno in po mednarodnem pravu podpisan, kajti, kako se svet dandanes drži sklenjenih pogodb, se je pokazalo že v zadostni meri.

Amerikanci, Angličani in Japonci so za povečanje svojih mornaric žrtvovali grozne zneske. Gradijo se takoimenovani hiperdrednauti, pravi morski velikani, ki nosijo na sebi cele trdnjave. Z gradbo teh ladij naj se tako prestane, na to so, kot je iz časopisov poznati, v načelu pristale vse velesile. (V praksi je stvar drugačna: Amerikanci so nedavno spustili v morje novi hiperdrednaut "West Virginia".)

Svetovno ravnotežje stoji namreč na prav labilnih nogah. Dogovori, ki so bili zaključeni pred kratkim, ne jamčijo, da bo mir trajen. Kakor vse kaže stojimo pred novimi, še groznejšimi dogodki. A ti za sedaj ne čakajo Evrope! Ta je izmučena vsled zadnje vojne. Razen Angleške so vse evropske države veliko pretreple in treba bo več let, da se glavne rene zacelijo. Tam na Kitajskem, tam ob Tihem oceanu počivajo nove grozote. Japonska, Amerika pa Angleška se bore za gospodstvo, za sedaj z diplomatskimi spletkami, ki so, kakor vedno, početek vojne. In ta bodoča vojna bo še večja, še groznejša, saj je "ehnika na bojnih poljih ogromno napredovala". Bojevalo pa se bo bele pleme proti rmenemu, kakor je s posmehom omenil admiral Kato. Tam se porajajo svetovni zapletljaji, ki morejo temelje sveta še hujše pretresti, nego pretekli dogodki.

Seveda, vsi ti dogodki, vsa ta lojazna, je še v povojjih, sedaj je še čas, da se pomirijo razburkane sile zlepa, in to naj bi storila konferenca, sklicana v Washingtonu po Hardingu. Kako on pomiri vse te diplomatske vojskovodje, to je gardijski voz. Blažen, ako se mu to posreči!

Nas, Jugoslovane, zapletljaji, ki se vrše tam ob Tihem oceanu, za enkrat se ne zadevajo. Rusija pa, katere vpliv se je v zadnjih letih politično po Aziji čaka razširiti, še ne bo mogla sedaj odločevati o teh vprašanjih, tudi ako jo pokličejo na konferenco.

Ali postopanje drugih dveh velesil, Frneije in Italije, je za nas eminentne važnosti. Francoska je morala Italiji za njeno podporo v versailleskem dogovoru pustiti proste roke pri odločevanju njenih mej na severu in severovzhodu. Tako je prišlo do rapalske pogodbe, ki je spravila nad pol milijona Jugoslovanov pod italijanski imperij. Seveda je na ta način Francija odvrnila Italijo od njene že začetne ekspanzivnosti v Afriki in od konkurence v Sredozemskem morju. Ali se je Italija tej politiki odrekla, je nejasno, za sedaj se je pač z vsilo silo vrgla na Balkan, na nas. Tu si hoče zagurati svojo moč, svojo industrijo. Ali prej mora oslbiti močno Jugoslavijo, in to politično in vojaško. Prvo se ji je skraj posrečilo. Vsa naša nesreča pri določitvi naših mej, in to na vseh krajih in koncih, — dovolj jasno kaže, kdo nam kaže meša. Ali drugo, drugo pa je težko! Italija dobro ve kakšni so naši Junaki. Bilo je dosti prilike, spoznati jih in občudovati njihovo junastvo. To je nepremagljiva falanga, katera bi mogla izvršiti junaštva, enaka onim v minulih vojnih. To oslabilo, to uničiti, je bila do zadnjih dni skrita italijanska želja, katera se je sedaj v Washingtonu odprto pokazala. Tem bolj, sedaj vsaj vemo, kako se moramo ravnati. "Clara pacta, boni amici!"

Predno nadaljujemo, par stvari v informacijo! Italija dobro ve, kakšen bi bil bodoči boj na kopnem. Pri vsaj svoji tehniki bi mogoče dosegla Pyrrhovo zmago. Zato se je obr. v drugo smer, k oboroževanju na morju.

S propastjo a-o. mornarije je prišla Italija v posest velike večine bojnih enot bivše a-o. mornarice in ogromnega pomorskega materiala, nakupljenega v arzenalu v Pulju. Ob prevratu so cenili strokovnjaki ta material na več milijard. Svojo mornarico je vsestransko reorganizirala. V novih krajih so se ustanovile nove pomorske baze; v mornarico se je uvedla nova administracija, kopija bivše a-o., katera naj bi vojno mornarico kar najhitreje in najekonomičneje preskrbovala z vsemi materialnimi potrebami.

Z velikimi obljubami so ob prevratu zvalili v službo mnogo bivših a-o. pomorskih oficirjev in komisarjev ter se z njih pomočjo kaj hitro udomačili v vseh napravah in skrivnostih bivših a-o. kopnenih in pomorskih ustanov, katere so služile vojni mornarici. Italijanska admiraliteta je izdelala veliki program za temeljito izobrazbo svojih oficirjev. Razni specialni kurzi jim nudijo izobrazbo v vseh panogah pomorske vojske itd. itd. — Zakaj pa vse to?

O, Italija dobro ve, da bi zahteva za razorožitev naše kopne vojske zadela pri nas na velik odpor. Roke, ki v svetovni vojni pri največjem trpljenju niso izročile sovražniku orožja, katero si je zadobilo svetovno slavo, ob katero so se naši očetje, naši sinovi in bratje opirali na potu — skozi krvavo albansko Golgato, te naj sedaj izročijo, to edino upanje stotisočev naših še ne odrešenih bratov. In to na zahtevo — Italije! O, nikdar ne! Seveda, ako se zaključijo, da vsi to store, drage volje, zakaj ne? — Saj, kdo na svetu ne pozna miroljubnega slovenskega srca! Ali samo mi, ki dobro vemo, da bi to bila naša sigurna pogibelj, tega pa ne! Toda Italija, že vnaprej dobro vedoča za ta naš odpor, pa postavlja morda nove zahteve, da se nam zabrani oborožitev na morju? — Bog zna? Seveda brez naših podpornikov, torpedovk se je lahko približati naši obali in polastiti se je. Kdo jim to zabrani? — Tem groznim ladijskim topovom bi se tudi naše najboljše baterije in še večje junaštvo naših junakov ne moglo postaviti v bran. In kaj bi nam za slučaj vojne koristila na papirju označena nevarizacija naše obali, to si lahko mislimo! Italijani bi se mogli na kar najlažji način brez naših izvidnic približati naši obali ter se izkreati ter vrci nam za hrbet

tisoče vojaštva. Zastraziti pa s kopneno vojsko celo našo obal bi bila za vsakega stratega stvar nemogočnosti, ker bi vezala prevelike sile, ki bi se mogle na drugih mestih koristneje uporabiti. — In potem — Nemce pravi: — Warum denn in die Ferne greifen, wenn das gute liegt so nah?

Naša obal je za obrambo z morske strani kakor ustvarjena. Za na gosto posejanimi otoki in v krasnih zalivih se lahko skrjuje malo brodoge, ki bi bilo vedni trah sovražniku. Ali hitre bi morale biti te jedinice, take, da so, če sila zahteva, kakor strela na mestu nevarnosti. Ne mislim hitrih motornih čolnov, pa naj bi bili tudi oklopni, tem bi se lahko dogodilo, da se potope pri velikih burji ali južnem vremenu, mislim hitre torpedovke, rušile, male križarke, dobro oborožene z brzostrelnimi topovi, pa podmornice z minami in torpedi. — Moč, katero bi sovražnik bolje upošteval kakor pa stotisoče pešev.

Tudi trditev, da bi mogle drage vojne ladje nadomestiti tehnične čete, je brezsmiselna, ker za vojno na morju so poklicani edino pomorščaki, ljudje, ki žive od morja, pa najsibodo to prosti mornarji, ali pa morski oficirji. Za njih ni dovoljna mala izobrazba par let, temveč izobrazba celega zbora, celih generacij, a to ne po pisarnah, temveč na polju, kjer se bije boj.

Naš narod pa sedaj ne bi mogel prenašati navidezno luksurioznega vzdrževanja. Kajti mornarica stane "skupe pare". To se doseže s časom. Cel naš narod bi moral prispevati vsak po svojih močeh, dobrovoljno, kakor Grki, katerim je njihova vojna mornarica narodni ponos! Mornarica v miru res ne prinaša dohodka, a že dejstvo, da je tu, opravlja vse izdatke. Da ne navajam, kakšen vtis bi napravil na naše Ameri-

kance pogled na našo narodno trobojnico, pa naj bi se vila tudi na mali križarki Ponos, da imamo tudi mi vojno mornarico, bi jim seval iz oči. In ugled pri drugih narodih? Pred par meseci je bil v "Narodu" nasvet nekega Francoza, da nam de našega ugleda v svetu ne bodo pripomogle diplomatske besede, niti upanje na simpatije naših zaveznikov, — temveč število bajonetov ter štepar, in njegov svet je bil iskren — zlata vreden!

Mi imamo vse ugodnosti, da s ustvarimo malo brodoge. Naši mornarji so prvi na svetu, njihova pomorska spretnost in hladnokrvnost v pomorski bitki je svetovnoznamenata. Materiala imamo v izobilju, treba samo denarja in energije.

Pri nas se javnost veliko premalo zanima za vojno mornarico. Razen par člankov, ki so jih pričeli nekateri listi ob priliki, ko s onam Francozi izročili brodoge, še ni bilo resnih razprav.

Naši merodajni krogi se bodo pač morali zainteresirati za to vprašanje. Saj ni čas izgubljen, še se lahko popravi, kar je bilo zamujeno ali — "Hanibal ante portas" — in tam v Beogradu — "caveant consules!" ("Slov. Narod".)

ADVERTISEMENTS.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik tuda potrdilo na svoto katero je prejel in jih rojakom priložiti ročamo. Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00 za štiri mesce \$2.00; za šest let \$1.50.

- San Francisco, Cal.: Jacob Lovlin.
- Denver, Colo.: Frank Strabec.
- Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Garm, Frank Janesh in A. Kocbevar.
- Idaho, Colo.: Louis Costello.
- Somerset, Colo.: Math. Kerr-ij.
- Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
- Hinton, Ind.: Lambert Bolskar.
- Aurora, Ill.: J. Verbič, 635 Aurora Avenue.
- Chicago, Ill.: Joseph Bostik, Joseph Blah in Joseph Bo-za.
- Joliet, Ill.: Frank Bazlich, Frank Laurie in John Zietel.
- Mascoutah, Ill.: Frank Augustia.
- La Salle, Ill.: Matija Lompa.
- North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogrin.
- South Chicago, Ill.: Frank Čerka.
- Springfield, Ill.: Matija Barborič.
- Waukegan, Ill.: Frank Petkovič.
- Franklin, Kans. in okolice: Frank Leskovic.
- Frontenac, Kansas: Rok Firm.
- Ringo, Kansas: Mike Pencil.
- Kittimiller, Mo.: Frank Vodopivec.
- Chisholm, Miss.: Frank Gorša.
- Calumet, Mich.: M. F. Kobe in Pavel Schalte.
- Cleveland, Minn.: Louis Gorša.
- Gilbert, Minn.: L. Vesel.
- Stibbing, Minn.: Ivan Povla.
- Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
- City, Minn.: Frank Gorša in Joseph J. Pusch.
- St. Louis, Mo.: Mike Gaborian.
- East Helena, Mont.: Frank Hrelco.
- Great Falls, Montana: Math. Urh.
- Klein, Montana: Gregor Zoben.
- Gowanda, N. Y.: Karl Sternlich.
- Little Falls, N. Y.: Frank Masla.
- Garberton, Ohio: A. Okolich, F. Fejo in Albin Poljanec.
- Jellinwood, Ohio: Math. Slagmick.
- Cleveland, Ohio: Frank Sakner, Charles Karsting in Jakob Kosnik.
- Lorain, Ohio: Louis Balašt, J. Kumb in U. Ostauk.
- Wiles, Ohio: Frank Kogovšek.
- Youngstown, Ohio: Anton Kiboj.
- Oregon City, Oregon: M. Justin.
- Amburgo, Pa.: Frank Jakšo.
- Bosman, Pa.: Louis Hribar.
- Brighton, Pa.: Anton Ipavec.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

ITALIA	10 jan.	—	Trst	HUDSON	25 febr.	—	Bremen
MONGOLIA	12 jan.	—	amburk	MINNEKAHA	26 febr.	—	Hamburg
G. WASHINGTON	17 jan.	—	Bremen	NOORDAM	26 febr.	—	Cherbourg
ROCHAMBEAU	17 jan.	—	Havre	SEYDLITZ	1 marca	—	Bremen
PARIS	18 jan.	—	Havre	HOMERIC	1 marca	—	Cherbourg
ORDUNA	21 jan.	—	Hamburg	ARABIC	4 marca	—	Gros
SAXONIA	21 jan.	—	Hamburg	ZEELAND	4 marca	—	Cherbourg
ARABIC	21 jan.	—	Genoa	LA LORRAINE	4 marca	—	Havre
KROONLAND	21 jan.	—	Cherbourg	PR. MATOIKA	4 marca	—	Bremen
HOORDAM	21 jan.	—	Boulogne	SAXONIA	7 marca	—	Bremen
PRES. WILSON	24 jan.	—	Trst	LA SAVOIE	11 marca	—	Havre
LA LORRAINE	28 jan.	—	Havre	FINLAND	11 marca	—	Cherbourg
CARONIA	28 jan.	—	Reka	RYNDAM	11 marca	—	Boulogne
ZEELAND	28 jan.	—	Cherbourg	OLYMPIC	11 marca	—	Cherbourg
LA TOURAINE	4 febr.	—	Havre	AMERICA	15 marca	—	Havre
AMERICA	4 febr.	—	Bremen	PARIS	15 marca	—	Bremen
ORBITA	4 febr.	—	Hamburg	HANOVER	15 marca	—	Cherbourg
RYNDAM	4 febr.	—	Boulogne	FINLAND	18 marca	—	Bremen
AQUITANIA	7 febr.	—	Cherbourg	POTOMAC	18 marca	—	Bremen
FINLAND	11 febr.	—	Cherbourg	AQUITANIA	21 marca	—	Cherbourg
LA SAVOIE	11 febr.	—	Havre	FRANCE	23 marca	—	H. J. P.
CARMANIA	11 febr.	—	Reka	N. AMSTERDAM	26 marca	—	Boulogne
POTOMAC	11 febr.	—	Bremen	HOMERIC	26 marca	—	Cherbourg
FRANCE	16 febr.	—	Havre	YORK	29 marca	—	Bremen
ADRIATIC	18 febr.	—	Genoa	OLYMPIC	1 aprila	—	Cherbourg
OLYMPIC	18 febr.	—	Cherbourg	KROONLAND	1 aprila	—	Bremen
N. AMSTERDAM	18 febr.	—	Boulogne	LA LORRAINE	1 aprila	—	Cherbourg
OROPESA	18 febr.	—	Hamburg	MAURETANIA	2 aprila	—	Cherbourg
PARIS	21 febr.	—	Havre	PARIS	5 aprila	—	Havre
ARGENTINA	21 febr.	—	Trst	SEYDLITZ	12 aprila	—	Bremen
AQUITANIA	23 febr.	—	Cherbourg	FRANCE	13 aprila	—	Havre
MONGOLIA	23 febr.	—	Hamburg	MAURETANIA	25 aprila	—	Cherbourg
KROONLAND	25 febr.	—	Boulogne				

JUGOSLAVIJA

Hitre zvezs z vsemi točkami v Jugoslaviji. Dobra in zadatna hrana. Zaprti prostori, Velik prostor na krovu. Vse ugodnosti in najvišje marnega parka.

RED STAR LINE

NEW YORK V PLYMOUTH, CHERBOURG IN ANTWERPEN

AMERICAN LINE

PLYMOUTH, CHERBOURG, BRUNSBUTTEL IN HAMBURG

WHITE STAR

CHERBOURG IN SOUTHAMPTON

IZ NEW YORKA V MADEIRO, GIBRALTAR, ALŽIR, GENOVO, NAPOLI, ATENE, ALEKSANDRIJO ZA EGIPT IN NIL.

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY

Rad bi zvedel za naslov svojega brata JOHNA ZGONC, doma iz vasi sekirišče, fara Rob pri Velikih Laškah na Dolenjskem.

Pred tremi leti je bival v Star City, W. Va. Imam mu za povedati jako važne stvari od njegovega doma iz starega kraja.

Zato prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov sedanj naslov, da mi ga blagovoli naznani, za kar bom dotičnemu jako hvaležen, ali naj gr. opozori na ta oglas, pa naj se sam zglašuje svoemu bratu: Joe Zgone, 6613 Schafer Ave., Cleveland, Ohio. (6-10-1)

- turdine, Pa.: John Dembar.
- Oceanograph, Pa.: Ivan Pašk in Vid Bovišček.
- Laridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Krescovic.
- Junio, Pa.: Anton Oshaban.
- Export, Pa.: Louis Supac-Mil.
- Forest City, Pa.: Mat. Kamia.
- Warrell, Pa.: Jerry Okora.
- Imperial, Pa.: Valentine Petermal.
- Irzensburg, Pa.: Frank Novak.
- Irwin, Pa.: Mike Pavšek.
- Johnstown, Pa.: John Polanc.
- Luzerne, Pa.: Anton Ocoint.
- Dancer, Pa.: Frank Dembar.
- Iron Run, Pa.: Frank Maček in Frank P. Milišek.
- Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakoba, fino Arch in I. Magister.
- Calphonia, Pa.: Martin Korovesova.
- Reading, Pa.: J. Peditra.
- Scranton, Pa.: Anton Hrom.
- Turtle Creek, Pa.: Frank Schifraz.
- West Newton, Pa.: Joseph Jovan.
- White Valley, Pa.: Jovit Previc.
- Willock, Pa.: J. Petermal.
- Lock Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
- Cheton, W. Va.: Frank Kocian.
- Thomas, W. Va.: Primož Modic.
- Wilkesbarre, Wis.: Joseph Trankič.
- Sheboygan, Wis.: John Stampfel in H. Svetlich.
- West Allis, Wis.: Frank Skok in Ant. Nowick.

HAMBURG

Gdanska in Varšava

ORBITA (v petek) 17. februarja

ORDUNA (v soboto) 21. januarja

OROPESA (v petek) 3. marca

Zaprte kabine za zenake in otroke.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

217 Broadway, New York

117 W. Washington Street, Chicago

all lokalni potnik agenti.

Direktno potovanje v DUBROVNIK (Gravosa), TRST.

PRESIDENT WILSON

24. januarja 1922.

Cene za Trst in Reko so: Pres. Wilson \$102.50 in \$5. davka.

Potom listov tedenih za vsa kre je v Jugoslaviji in evropski.

Različne ugodnosti urvaga, drugoga in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.

Passenger Department

2 West Street New York

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki na svetu. Izborna postrež